Ն°7165 1909 ՄԱՐՏ 3-16 ՍԱԼԸ 23 ՍԷՖԷՐ 1327 3 ՄԱՐՏ 1325 25ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՄԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԻՒՏԻՐԻ
ՏՕԳԹՕՐ ՀԻՂՈՒՔԼԱՐ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

ՊԱՊԸ ԱԼԻ
ՄՈՒՏԱՐԸՖ ԳԱՊՈՒՍԸ ԳԱՐՇԸՍԸՆՏԱ
Ն. 49

Կազէթայա այիտ մէվատտ հագգընտա ահիպը իմթիյազա միւրաճաաթ օլունուր։ Սահիպը իմթիյազըն իմզասը վէ կազէթանըն մէօհրը մախսուսըյլա մաթպուանըն մաթպու մագպուզլար Թէսլիմաթը խալընըզ միւթէպէր վէ մէրըը օլաճագ տըր։

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ԹԷԷՍԻՍ ԻԹՄԻՇ ՏԻՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ՆԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ

20 ՓԱՐԱ 20 ՓԱՐԱ

جریدهٔ شرقیه
دیکران جیوه‌لك ١٢٩٣
سنه‌سنده تأسیس اتمشدر
صاحب امتیازی جیوه‌لكیان

DJERIDÉI CHARKIE
FONDÉ EN 1877
Directeur-Propriétaire
AGOP DJIVÉLÉGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la Sublime Porte
No. 49

ԱՊՕՆԷ ՇԷՐԱԻԹԼԱՐԸ

Բէտէլի օլարագ	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղը.	70 ղը.	40 ղը.
ԹԱՇՐԱ	150 ղը.	80 ղը.	45 ղը.
ՄԷՄ. ԷՃՆԷՊԻՅԷ	32 ֆր.	17 ֆր.	10 ֆր.

Մէճիտիյէ 20 ղրշ. տըր

ԳՕՐԳՈՒ

Պու քէլիմէ Թէլէֆֆիւզ իտիլտիքտէ, էնիւէ ուլէաաա խաթըրլարա չէրմէնիտէ կէլիր։ Զիրա պու զավալլը, ֆագաթ մէրտ վէ ալիճէնապ միլլէթին չէմըը իզպալը ուզո՜ւն վագըթլարտան պէրի էփէրաէի քիւռաւֆ Թահթընտա միւխթիի պուլընմագտա տըր։

Օսմանլը հէյէթէը մէճմուասընը Թէչքիլ իտէն էնասըրը միւխթէլիֆէ արասընտա խալընըզ Էրմէնի ունսուրը տըր քի հէտէֆը զուլմ ու Թալան՝ վէ մաարուզը վահշէթի պիտաման օլմաւչ տըր։ Տիւրլիւ տիւրլիւ, պիր ուճու 40-50 սէնէյէ պիր հայաթ կէօզ էօնիւնէ կէթիրիլիրսէ, պու միւտտէթ զարֆընտա մալը վէ Նամուսը հէր կիւն, վէ հէր սաաթ Թահթը Թէհլիքէտէ պուլընան պիր միլլէթ Թաամմիւլը իտիլէին, պու պու միլլէթին պագասը, էմմէթ, իֆթիխար տէյէպիլիրիմ քի, սաիր միլլէթլարընտա լմանէն, վէ պէլքի տէֆաաթէն պիլէ միւրէճճահ օլան պագա, պու միլլէթին նէ՞ յէնէ համլ իտէպիլիր իտէ, Թագտիր վէ Թաստիգինի սահապը համիյէթ՝ վէ էրպապը վիճտանա հէվալէ իտէրիզ։

Ալլահըմ, պու նէ՞ աֆաթ իտի, վէ պու նէ՞ տէհչէթ տիր։ Տէօքիւլէն գանլար, իճրա իտիլէկիլէն մէզալիմի կէօզ կէօրմէ, խայալխանէտէն պիր ասքէր կէշիտ կիպի կէչիրիլիր իտէ պու գարաարլընըն մէրտումիյ (մաըղտակիր) ալամ ազըմ պիլէ Թէհաասսիւս խայալա պիլէ ...մալ զանն իտէրիմ։ Կէօքմէյէ, չախըը սանի արասընտա հանէթ, չու սաթըրլարըն մուհաըրիրլէրին Տ. Մատէոս, Էնգարէ, Դըրըգ, Նէվշէհիր, Նիյտէ վէ Ատանա սանճագլարընտա վէ Բայասա զըհաան ալտըգլարը կէօրիւլ կէչիրտիկի ահվալ պէօյլէ ըլընմագ իճապ իտէ, «Ժ. Շ.» իլէ պիր սէնէլիք պիր ռոման Թէչքիլ իտէպիլիրիմ քի հիչ չիւպհէ եօգ տըր։

Կոտահըմըզ նէ՞ իտի.—Իսթիպտատըն մուրտար գալէմինին բէնքալէն բէնտէ նագը իթմէք իսթէյիպ տէ մուվաֆագ օլամատըը պիր քէլիմէ, ԷՄՆԻՅԷ՛Թ։

Շիմտի, չու տէվրը մէչրուԹիյէԹտէ նէ՞ խարըըօրըզ քի նէնէ Թէհտիտաթա մարուզ գալըյօրըզ.—ՀԻՉ։ Խայր, խայր, հիչ տէյիլ, չօճուգը սիւտտէն ագըրմագ իսթէյօրըզ։

Միւատէն քէսիլմէքտէ պուլընան պիր չօճուգ եօղկատ մէչպուսը Էտիրպ պէյ կիպի իսթիպտատը սիւքիւթ իտէճէք տէյիլ իտի հա, էլպէթտէ կիւրիւլթի բաթըրտըն էզգարաճագ վէ սէհիլիւլթահսիլ օլան զիճասընը զօլայ զօլայ Թէրք իթմէյէճէք տիր։ Իշտէ հալը հազըրըն Թէհտիտաթը Թամմ պու էտաա իւզէրինէ մէզնի, վէ պէզապախխ Էրմէնիլէրին գօրգուսը տա պունտան միւնչաիթ տիր։

Կիւզէրան իտէն 30—40 սէնէ իչ պիր հայաթը Թէչհիր իտէլիմ, Իսլամ վէ Էրմէնի ունսուրլարընըն Թարգը հայաթ վէ Թէզատտիլէրինի սէնէտէնէյի միլլէԹ էյլէյէլիմ։ Ալէթ Թախմին 15-18 միլեօն բաատէլէրինտէ պուլընան Իսլամ ունսուրը քէնտիլէրին նագսպիլիր Թահսիլ օլան պիր Թագըմ էվսաֆը ճէհլ վէ մէզկիյաթը միւսթահսէնէլէրի պիւփընա օլարագ նէ՞ ճինա պիր հայաթ իրաէտ իտիլիր իսէ տիրլէր։ Ա. Մէմուր վէ զիւրա հայաթը տէյիլ պէ էվվէ՛Թ, Թիւճճար, մուճիրա, միւխթէլիֆ վէ սէնէաթքեար տախի պուլընահիւճումլարը կէօսթէրիլ Իֆֆէտ իլէ Նիսպէթ իտիլիր իտէ պիր օ՛ մէրթէպէ պիր ազալիյէթ պիլէլէր քի, տէվրի միւսավաթ Նամը վէրիլէն չու տէվրտէ Թային իտիլէն Էրմէնի մէմուրլարընտան տահա նագսաչիլիրլէր։ Տէմէք օլուր քի պիզ Իսլամ ունսուրը՝ ևախուտ Նամը Թէվիլի իլէ «միլլէԹի հաքիմէ» տէմէքլէ պիր սահիպ, մէմուր վէ զիւրաատան իպարէթ օլան պիր հէյէթին Թարգը հայաթըլա ըընը Թէֆթիչ իթմէք իսթէյիւրիզ, ևանի Պունլարըն չիմտիյէ գատար նէ՛ ճինա պառնակէմիչ վառբէթլար Թահթընտա պառնակէլմիչ

օլտուգլարընըն էօրարընը արալըըրաճաղըզ։

1. Ամիրլէր.—Պունլար քէնտիլէրին պիր Թագըմ վէզաիֆի մուզատտէսէլէրի խիլաֆընա օլարագ, ճան չէքիճիլէրին պիր խաաթատան իւճրէթ Թալէպինտէ բուրար իտէն պիր Թապիւ կիպի, տէվլէթ պիւտճէսինի սօյուպ սօղանա տէօնտէրմիշլէր, պիր Թագըմ մէնապիի վարիտաթը Թահթը ինհիսարլարընա կէչիրմիշլէր, միւզայէտէ իլէ մէմուրիյէթ սաթմըշլար, վէ պիչարէ վաթանըն է՛ն սատըգ վէ համիյէթքեար էվլատը պուլընան Էրմէնիլէրին հագգըը իտտահամլարընը Թէէվիւլէն, ղէվալը միլլէթի մանէն վէ մատտէթէն մահվ իթմէք հէր նէյէ միւթէվագգըֆ իտէ, Թաամմիւլը վէ իճրաաթ զուլտմը իթմէմիշ տիլլէր քի, իլանը մէչրութիյէթ պունլարըն իպտիքլէրինի պէյազա չըգարմըշ օլըրընտան, պու խուսուսաա ֆազլա իզահաթ մալումի իլամ գապիլինտէն պիր չէյ տիր։

2. Մէմուրլար.—Պունլար բարա իլէ մէմուրիյէթ սաթըն ալան ատամլար տըրլար քի՝ նէ՛ 3—5 այտա պիր պապիլտիքլէրի մաաշլարընա, վէ. նէ՛ տէ տէվամը մէմուրիյէթլէրինէ կիւվէնէմէզ իտիլէր։ Պունլարըն զէամը քիւլլիյէնէ էհլիյէթ խիտա իթմէք, ապէս իլէ իշԹիզալ իթմէք տըմէք իտի։ Պու ատամճըղազլար բարալարը իլէ մէմուրիյէթ իւմիզամ իթմիշ օլուուզլարընտան, վէ տէվամը մէմուրիյէթտէ՝ ֆէրտայա պիլէ պէլլ պագլայամատըգլարընտան, պիր իշ պաշընա կէչէր կէչմէզ, հէման վուրմագ, գըրմագ վէ հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն, էլլէրինէ կէչէնի տէրճէպ իթմէք, վէրտիքլէրի բարալարըն մըզաարընը իւէրուտէ ալըգտա գալաճագլարը միւատէթին մասրաֆլարընը գազանմագ իչիւն աճ գուրտ կիպի սալտըրմագտա՝ վէ Էրմէնիլէրի քէնտիլէրէ մէրա իթթիխազ իթմէքտէ իտիլէր։ «Էալիհաի մէմուրէ», «Էվրագը մուզիրրէ», «Մէմալիքը էճնէպիյէ», «իւթիմաի խաֆիյէ», «Թէֆէվվուգաթը լիսանիյէ», «էֆքեարը ֆէսատճույանէ», «Թէչէպպիւսաթը խայինանէ», Թասմիմաթ, Թասավվուրաթ, վէ չայէտ օրթատա պիր չէյ եօգսա «մաալահաթէն» քէլիմէսի, հէր զամանը ճէզանըն 55 վէ 58ինճի մատտէլէրինէ Թաթպիգ իտիլմէքտէ վէ «աղ աղճէ գարա կիւն իչիւն» տաըպը մէսէլինի Թաագիպ իտէն մազլում վէ մազլում Էրմէնիլէրին օ՛ ալըն Թէրի իլէ գազանըլըպ, մէթալիք մէթալիք Թօրլանարագ ավուճ ավուճ վէրիլէն, ևա տա ղասպ իտիլէն բարալարը օ՛ նիապէթտէ ճէսիմ պիր ևէքիւն Թէչքիլ էյլէմէքտէ իտի քի, պունլար գաթ իտիլի՛ր իտիլմէզ, պունճա իզթիրապ խիլաֆընա օլարագ, պիւտճէ սէնէվի 5 պուչուգ միլեօն Օսմ. լիրասը պիր աչըգ կէօսթէրտի, վէ Մ. Լորան բապուճելարընը Թօրլայըպ, սօլուղընը Բարիզտէ ալըը։

Էվվէ՛Թ, տէվրը իսթիպտատտա մաաչ մէսէլէսի մէմուրլար իչիւն սոյտա սըֆըր տէյէրինտէ իտի։ Այլարճա, սէնէլէ՛րճէ պիլէ մաաչ ալամաալար, վէ հաթթա քէնտի մաֆէվգլէրինէ մաաչ տախի վէրսէյէր, ևէնէ էսէֆ իթմէզլէր իտի, զիրա Էրմէնիլէրին գազանըրլարը տա քէնտիլէր իչիւն տըմէք իտի։ Եօլէ պիր Էրմէնի Թաավվուր օլունապիլի՞ր մի իտի քի, ֆիլան պիր մէմուրըն գուրու պիր սէլամը իլէ 3—5—15 լիրա կէօնտէրմէք տէ Թէէննի կէօսթէրէպիլէ իտի, վէ կէօսթէրէպիլմէք Թասավվուր իտիլսէ, աճապա՞ 5—15—25—55 լիրալարա մալ օլմագտա իտի։

3. Զիւրա.— Պունլարըն էքսէրիսի միւթէվագզու, ալիճէնապ, միւսաֆիրբէրվէր, զայյուր՝ ֆագաթ ճահիլ, իտարագըըզ վէ մուհաքէմէսիզ ատամլար օլտուգլարընտան, խայր ու չէրր իչիւն է՛ն մուվաֆըգ վէ է՛ն մուսաիտ ալէթ տիրլէր։ Պու ֆաչիչարէլէրտէն տախի չօգլարընըն մազլում էօլմէքտէ, վէ օլտուգճա ազը ևէթէնիլէրի իտարէյի սապըըզտան հէր կիւն իչթիքճա էյլէմէքտէ իտիլէր։ Ֆագաթ ևէնէ տէ Թէատսուպը տինիյէլէրինի օգչայաճագ ուֆագ պիր քէլիմէ, հէման ճիւմլէսինի տէ «կեավուրլար» ալէյհինէ իճթիմաա քեաֆի իտի վէ տիր։ Անատօլու ահվալընա բէգ եագընտան վագըֆ պիր Անատօլըը օլտուղըմ հասէպիլէ տէյէպիլիրիմ քի, մէտրէսէ բրօկրամլարը Թաալի՝ հէր Թարաֆա մէքթէպլէր ճըլըշտա, պու մէքԹէպլէրէ ուսասը ճէտիտ իտլալ, վէ ունսուրը Իսլամիյէ իչիւն Թահսիլ մէճպուրի Թուրթուլմատըգճա զիւրալը ալէթ, էվվէ՛Թ, ճանըը ալէթ հալինտէն գուրԹարալիլմէք իմքեանսըզ տըր։

Գինաէնալէյհ էֆքեարը մէսրուտէմիղի Թօփլայըպ տա «Գօրգու»լարա նագլը քէլամ էթտիրմիզ տէ, պունը իքի զըմա այըրապիլիրիզ, պիրի խէվֆի խուԹիպատա վէ տիկէրի խէվֆի մէչրուԹիյէթ տիր։ Զէմանը իսթիպտատտաքի գօրգու հագգընը պիր գօրգու իտի քի Նըլտըզտաքի օ մէնհուս իտարէէ էօլիւլիւպ պինիլմէքտէ, ֆէլէքէ պին ճանիլէ Թէլտգզը էտէն Թաչրա մէմուրլարընա Թէպլիղ էտիլմէքտէ, վէ ալէթլէր (ավամ) վասըԹասը իլէ մէվզըը իճրայա գօնուլմագտա իտիլէր։

Իսթիպտատ կէչտի, Նըլտըզ բօլէթիգասը քի Էրմէնիլէրի քէօքտէն գուրուԹմագ, իտմ ու ճիմիլէրինի ևէր եիւզինտէն գալըըրմագտը, տիւշտիւ, Թաթիլը ուզվ օլտու, չիմտի իտարէ ՄԻԼԼԷԹ էլինտէ տիր, վէ պիրԹիւն հիւքիւմէթիմիզլէ էմին օլապիլիրիզ քի վիւքէլա վէ մէպուսանըմըզըն փէրվէրտէ էԹտիքլէրի էֆքեար, վէ Թէատիպ էԹմէք իսԹէտիքլէրի մէսլէք հագգըը պիր Միւսավաթ տըր, պու հալ Էրմէնիլէրին խաթրը, անլէրին զուլմտան վիզտայէլէրի իչիւն տէյիլ, Վաթանըն սէլամէԹի իչիւն իսթիյար վէ իճրա էտիլմէքտէ, վէ պիԹԹէսրիճ էտիլէճէք տիր։

Հալը հազըրըմըզտաքի գօրգույա կէլինտիքտէ, Թէհտատը վագըա աչըգտա գալան վէ ևախուտ իլէրտէ գալմալարը մէչհուլ պուլընան պագը մէմուրլարըն, մէնապիի վարիտաԹլարը գուրուլըպ-գուրումագ Թէհլիքէսինտէ պուլընան պէյլէրին, աղալարըն, աչիրէթ վէ գապիլէ րէիսլէրինին, չէյխլէրին, խօճալարըն, մէլաֆը ղասպ ու Թալան օլան ևաղմակէրանըն իսթիպտատա տօղրը պիր ազմը նաիւմիտանէլէրի տիր քի, պունլար «պուլընըզ տուստա պալըգ ավլամագ» Թասավվուրաթը խաինանէլէրի իլէ չէչիտ չէչիտ ևալանլար ույտուրմագտա, Էրմէնիլէրին չուրատա գըըլայա հիւճումլէրինի, պուրատա ճամիլէրէ ևիւրիւյէճէքլէրինի, էօթէտէ սիլահլըտէօթ ըսխանլարընը, պէրիտէ ասքէրի Թալիմլէրինի վէ տահա իլէրիտէ Թէսլիհաթընը օրԹայա ևայմագտա, վէ եօգարըտա արզ իտիլտիկի ևըզրէ սէհլ իւլ իւֆալ, վէ սէրի իւլ իԹիհատ օլան ավամը պաշլարընա Թօբլայարագ էտասէն գալպ չաըրընԹըլարընա օղըրմըշ օլան սէֆիլ միլլէԹի Թէքրար ալէԹ Թէքրար Թէհտիտ էյլէմէքտէ, վէ իճրայը մէրամա մուվաֆֆագ օլամատալար պիլէ, տիւքքեանլարը այլարճա գաբաԹտըրըպ Թիճարէթի տէքթէտար՝ վէ պու սուրէթլէ հիւքիւմէթի տախի իշղալ իտէրէք կէօյա նաիլի մագսատ օլույօրլար։

Իֆտատէրըմըզըն սըրազընը, իչին մահիյէթինի, իւմիթլըլ ճիւյանըն մագսատ վէ մըզտարընը, վէ իպտայը սասյէհին գաԹի չարէլէրինի հիւքիւմէԹ, մէպուսան վէ հէյէԹ Իթթիհատ վէ Թէրագգը ճէմիյէԹի սէնաէտէն վէ պէնտէն տահա զիյատէ պիլիյօրլար, անլայօրլար վէ տուչիւնիյօրլարտա գօրգույօրլար, նէտէ՞ն,—«գալ եաբար իգէն կէօզ չըգարմագ»տան։ Գօրգույօրլար, նէտէն,—իւչիւնճի օրտատան մատէսինին մէչրուԹիյէԹէ գարչը աԹէմի գապիլիյէԹլէրինտէն...։

Պու խուսուսատաքի ֆիքրիմիզի Թէքմիլ աչըգա գօմագը հալը հազըր իչիւն նապիլմէյալ կէօրտիւկիմիզտէն, ֆազլայա կիրիշմէյէրէք, սէվկիւլ միլլէԹաչլարըմըզա պիր միւտտէԹը մուվագգաԹ իչիւն սապր ու Թէհամմիւլ Թավսիյէ իտէրիզ։ 30—40 սէնէ միւԹէմատիյէն Թահթ էլ գահր ևաշայան պիր միլլէԹ իչիւն 30—40 այ պիլէ իւմիտատ իթմէսի իչճապ իտէն պիր սապր ու Թէհամմիւլ բէգ պէօյիւք պիր ֆէտաքեարլըգ տէյիլ տիր։ Լաֆ իչիմիզտէ եա՞, պիզ տէ բէգ Թէզ միւչքիլբէսէնթ վէ իֆրատբէրվէր օլուրըզ։ Շիմարմայալըմ, իթիտալը էլտէն պըրագմայալըմ, միւպալէղալարա վէ չախսիյէԹլէրէ ումումիյէթ սիւսլէրի վէրմէկէ ևէլթէնմէյէլիմ, գաթէն պին պիր տիւրլիւ միւչքիւլին հալլէ իլէ ուղրաշըպ տուրան հիւքիւմէթիմիզի եսկի հիտայալար, ազբուղ չախսիյէլէր վէ ուֆագ-Թէֆէգ վէ չայանը էհէմմիյէթ օլմայան չէյլէր իլէ պիր գաթ տահա իշղալ իթմէյէլիմ, վէ հէր իփթիմալաթա գարչը տա Թամուգ կիպի էօլմէմէք վէ բրաաա կիպի աօղրանմամագ չարէլէրի նէյլէրտէն իպարէթ իսէ իսթիքմալընա չալըշալըմ, պու կիւն մուհաֆազաի ճան ուղրունտա ըրլահանալըմ վէ եարըն պու սիլահլարը վաԹանըմըզա գարչը մէտտը նազար իտէնլէրտէ Թէճրիպէլէ իտէլիմ։ Էմին օլալըմ քի վաԹանըն իսԹիգպալը վէ պիզիմ իսԹիրահաթըմըզ պիրիպիրի իլէ ճան վէ ճէսէտ կիպի ալէգատար տըր։ ՖագաԹ

«Կիւչիւր մէնզիլը մագըսուտընա ահէսթէ կիտէն՝
Թիզրէֆթար օլանըն բայինէ տամէն տուլաշըր»։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ԳԸՅԸՃԵԱՆ

ՊԻՐ ԳԸԹԱԻ ՇԱՂ

Ներէտէ օ իւգ կիւնլէրի ուխտըվէԹ
Թօբրագ գարտաշը տիյէ պին հիւճճէԹ
իւյէ հալտէ սէվիւչտիք պիր միւտտէԹ
Միյանըմըզտաքի չու սըհրիյէԹ
Ճաիզ կէօրիւլմէտի հիչ Նիհայէթ
Գիրիւք չիմտի միւսավաթ հիւրրիյէթ
Սըրա օնլարըն կէլիյօր նէօվպէթ
Տէրտտէթ օլան ղալիպա միւսավաթ
Թահտիտ օլմագտա սահնը հիւրրիյէթ
Թէք գալմատըը էֆքեարը ճէմիյէԹ։

——

Պու պազիչէտէ էյվահ պիլլէ խինէ խանտըգ
Ուխուվվէթ սէօզլէրինէ ինանտըգ ալտանտըգ,
Կիւնա քի քէնտիմիզի աաամ օլառու սանտըգ
Մէկէր բուևա իմիչ մէէյուսանէ ույանտըգ

22 փետ. 1909 Ա. ԷՍԿԻՃԵԱՆ
Գալէաի-Սուլթանիյէ

ՄԷՔԹՈՒՊ

ՊՈԼ ՎԱԳԱԱՍԸ

Պօր գազասը վագասաը հագգընտա պունտան էվվէլ Նիյտէ մուխապիրիմիզին մէքթուպընը (Ճ. Շ. Նոմ. 7159) նէչր իթմիչ իտիք։ Պօրտան Թարաֆըմըզա կէօնտէրիլէն աթիտէքի մէքԹուպ պու վագաա հագգընտա տահա զիյատէ Թաֆսիլաթլա մուխաիբէրէն պու պապտաք վուգու պուլան Թահգիգաթ վէ նէԹայիճինէ ատիր մալումաԹը հավի օլտուղընտան աևնը տախի պէրվէճճը աթի տէրճ իտէրիզ։

Իլանը հուրրիյէԹտէն սօնրա Անատօլունըն պիր չօգ Թարաֆլարընտա էլան տէվրի իսթիպտատա մախսուս էնվաի զուլմ, սըրգաթ, ճէրհ, գաԹլ վէ սաիր պու գապիլտէն վաթան վէ միլլէԹին Թէրագգըընա մանի վէ զիվլ օլան էսէֆէնկիզ մալիւմաԹլարը հիւր էվրագը հէվասիս մարիֆէԹիյէ միւԹմատիյէն էյլէտիրիլմէզտէ. պու հալ ղայրէԹ վէ հիմմէԹիմիզի մունճիպ օլմագտա, վէ Գօնեա վիլայէԹինիզին տէյիլ չիմտի, հաԹԹա տէվրի իսթիպտատըն 1895 սէնէսինտէ գաԹլը ամմ զէմանընտա պիլէ ճէմի գազա վէ գարիյէլէրիլէ պու չէյտէն ազատէ պուլընտըղընը լիսանը Թէչէքքիւրլէ եատ իթմէքտէ իտիքէն, աԹիտէքի վագաա գազամըզ վէ ճիվար մահէլլէրէ ֆէնա պիր Թէէսիր վէ վախիմ նէԹիճէլէր տախի մէյտանա կէԹիրմէյէ պաշ օլտուղընտան մաէԹԹէէսսիւֆ արզ էյլէրիզ։

Նիկտէ սանճագը տախիլինտէ օլան Պօր գազամըզըն 5—6000 խանէյի մուԹէճավիզ Իսլամ, 3—400 խանէտէն իպարէթ Րում էհալիսի արասընտա, վաԹանըն ասայիշինի մուխիլ հիչ պիր վուգուաԹա ֆըրսաԹ վէրէմէյէճէք տէրէճէտէ բէգ աղ վէ անճագ 100—120 խանէտէն միւրէքքէպ Էրմէնի խանէլէրիտէն իպարէթ պուլընմաըըլա, իշպու միլլէԹլէր ևէքտիկէրլէ տայիմա հիւսնը մուամէլէտէ տէվամ իթմէքտէ իտիլէր։ Վէ հէր նէ գատար չու սօն պիր գաչ մահ զարֆընտա Գայսէրի վէ սաիր մահալլէրտէ վուգու պուլան իղԹիշաշաԹտան միւԹէէսսիր օլարագ Էրմէնի միլլէԹիմիզէ տօղրու Թիւրքլէր Ֆարգը պիր նազարլա պագմայա պաշլամըշ վէ քէնտիլէր տէ պիր նէվ Թէաաուզլըգ բուսխը ույանմըշ իտի իսէ տէ, միլլէԹ նօզԹաինազարըըլա պունտա տանազըրաֆվլա պագըլմագտա վէ պիր Թագըմ ճահիլ վէ միւֆսիտ քիմսէլէրին մուամէլէ վէ սէօզլէրինէ ասլա էհէմմիյէտ վէրիլմէմէքտէ իտի։

Մահը հալին 15ինճի բազար կիւնիւ ՍԹանպօլտան ավտէթլէ գազամըզա միւվասալէԹ վէ մահալլէրինէ կիթմէքտէ օլան իւչ էնաֆ Գայսէրիլի Էրմէնիլէրինին ալէնէն Ֆիրուխթ իթմէք իւզրէ կէօԹիւրմէքտէ օլտուգլարը 2 աանտըգ աղի Ֆիչէնքլէր, արապաճըների Թիւրք օլմասըլա Պօրտա խանը (1) Սարրաֆ Մուհարրէմ վէ սաիր պու գապիլտէն խայինլէր պազը քիմսէլէրէ իխպար օլըրարագ տէրհալ պունլարըն Թէչվիգլէ աղըմ պիր իղտիհամ խանա հիւճում վէ սանտըգլարը զօրլա պագմագ իւզրէ ճէմ օլուպ, պիր Թագըմ գէյլ ու գալա սէպէպ օլուրլար։ Հիւքիւմէթ խանա ճէմ օլան իշպու պինլէրճէ էհալիյի տէֆ ու Թէսքին իթմէք իչիւն, գումվէրի ասքէրիյէյէ էքրատէն էմր իտէճէք ևէրտէ սէմլէրէտէ իւմիտար վէ նասիհաթլարտա պուլունըր. հաԹԹա Նիկտէ գայմագամընտան օլուպ պու արատա Պօրտա պուլընմաըըլա միւԹէճասիրլէրի խաֆիյէն Թէչվիգ իտէրէք մէչէլէնին պու հալի քէսպ իթմէսինէ վաստա օլան պիր խիւզ պաչընըն Թահրիքիլէ մէզքիւր գալապալըզ միւԹէպէրանը միլլէԹտէն Յօվհաննէս էֆ. Բալապանըն խանէսինէ մախսուս ալըրըմըչ տէյու զանը չայի օլան տիւքքեա պիր սանտըզը Թէհարրի վէ զայթ իԹմէք իւզրէ Էրմէնի մահալլէսինտէն Զագմագ սօգաղընտա Նավէհան հիւճիւմ իԹմէլէրիյէ, պու հալտէն պիլխասսա օլան Թէճմիլ զարը, զըզ վէ չօճուգլար պիրտէն զօրգուպ, պէօյիւք հէյէճան վէ տէհշէԹ իլէ ֆէրեատ ու ֆիզանա պաչլարլար, վէ հէր քէս նէ յաբաճաղընը չաշըրըպ գալըրլար։

Պու հալ իլէ մէզքիւր խանէ վէ իԹԹիսալինտէ պուլընան տիկէր պիր խանէ տախի մուզայէրէ զանըուն օլարագ չէտիտէն Թէհարրի օլունըր, վէ հիչ պիր չէյ էլտէ իտիլէմէզ։ Պէօյլէճէ պիր չէյ էլտէ իտիլէմէյիճէ մէյտանա հալտէ ավտէԹ իթմէքտէ օլան նաաաան միւԹէհաճըրլարըն պուղզ ու ատավէԹի պիր գաԹ տահա հիտտէթ վէ չիտտէԹ քէսպ իտէրէք աօղրուճա հիւքիւմէԹ միւրաճաաԹլա գայմագամ վէ սաիր մէմուրին ալէյհինէ ալէնէն իՖալէի լիսանտա պուլընըլար, վէ պու ֆըրսաԹտան իսԹիֆատէ իլէ Էրմէնիլէրի գաԹլ վէ ևաղմա իթմէկէ հազըրլըգ իչիւն հէր քէսի Թէչվիգ վէ իլան իտէրլէր։ Պու սուրէԹլէ պիր տահա քէօյը գուվվէթ իտէրէք պէօյիւք պիր խիւսիւշալա պաշլամագ իւզրէ սաաԹ 10 պուչուգ բաատէլէրինտէ քիլիսէ խիթտամ պուլըբ էհալի տաղըլըը տաղըլմազ պիր իքի պինի միւԹէճավիզ պիր իզտիհամ չարշըտան տօղրուճա Քիլիսէ սօգաղընա էլլէրինտէ սիլահ, պալԹա, օրագ, սօբա վէ Թաչլարըլա հիւճում իտասլ, զաբու վէ բէնչիրէլէրէ վուրարագ վէ ճամլարը Ղըրարագ քիլիսէնին էօնիւնէ գատար կէլիրլէր։ Պու էնաետէ ճիվար խանէլէրտէն վէ քիլիսէտէ գալմըշ օլան էհալինին գօրգուտան հաչի օլան ֆէրեատ ու ֆիզանլարընը վէ սօգագլարտաքի պիհիսապ գուլապալըղըն էնվաի քիւֆր վէ հագարէթ չամաթալարընը Թարիֆ ու պէյանտան աճիզ պուլընտըղըմը մաէԹԹէէսսիւֆ արզ էյլէրիմ։ Զիրա Թամ պու զէմանտա աճիզլէրի տախի պիր իքի րէֆիգլէր իլէ Բիլիսէնին ՄիւԹէի օտասընտա պուլընտըղըմըզտան, զըրըլան ճամլարտան, գապու վէ խանէլէրէ աԹըլան Թաչլարտան վէ տիչարըտաքի պին պիր նէվ չամաթա վէ ավէլէրտէն միւԹէէսսիր օլարագ հէր քէսի գաԹլ իթմէքտէ տիրլէր տէյու զանն վէ գաբու աչըլտըղը կիպի պիզ տախի գաԹլ օլունաճաղըզ խաԹրվէլյա տաղիգատան տաղիգայա էճէլիմիզէ միւնԹազըր օլուպ հայաԹըմըզտան քիւլլիյէն գաԹի իւմիտ պիր հալտէ իտիք։

Եարըմ սաաԹտան զիյատէ պէօյլէճէ տէվամ իտէն սօնրա, Էրմէնի մահալլէսինէ հիւճում օլունտուղը պագը էչրաֆը պէլտէտէն օլան զէվաԹը քիրամ վէ հիւքիւմէԹ Թարաֆընտան անլաչըլարագ գայմագամ պէյ պու տէֆա ճիտտի պիր ֆաալիյէթլէ Թէչէպպիւսաթտա պուլընըպ, մայէԹինտէ մէճլիսի իտարէ վէ պէլէտիյէ ազալարը, հաքիմ էֆ. վէ սաիր էշրաֆիլա Բիլիսէ սօգաղընա կէլէրէք, գավղէԹայա մէզքիւր գալապալըղը Թէպլիս իչիւն իւճայ իւէն էմիլէրի վէրէրէք, միւֆսիտլէր պու տէֆա գարըը գօյամայարագ տէֆ օլմուշլար վէ սայէյը ումումի պու սուրէԹլէ Թէէմին օլունմըչ տըր։ Վաթանըն Թէրագգիսը վէ սայէյը ումումինին իտամէ վէ Թէէմինը խուսուսընտա իպրազը սայ ու ղայրէԹտէ պուլընան ճէմը մէմուրին վէ էշրաֆը միւԹէէպէրանա պուվարիւ իլէ պիլխասսա արզը Թէչէքքիւր էյլէրիզ։

Սաաթ 12 բաատէլէրինտէ պու սայէտէ իզտիհամ տաղըլըրմըչ վէ սօգագլարտա տէրին պիր սուքիւնէթ հիւքմֆէրմա օլարագ Թէֆթիչէ չըգըլըրմըշտա համտ օլսուն հիչ պիր մէճրուհ վէ մագթուլ պուլընմամըզը անլաչըլըր։ անճագ պագը քիմսէլէր ղաֆիլ օլարագ պիր չօգ Թաչ վէ տէնէքլէրէ տարպ օլարագ տէրհալ գաչըչ գուրթուլապիլմիշլէր տիր։ Ֆագաթ Թաղ. Խօրհուրդ վէ Ազգանուէր Միւթիւհանըմըզ հէյէթի տէրհալ ՍԹանպօլ Բաթրիգխանէսինէ, Գօնեա վալիսինէ, Նիյտէ միւԹէսարըըֆլըղընա, վէ պու էսնատէ վիլայէԹ մէճլիսը ումումի ազալըղընտա պուլընան քահանամըզ Տ. Արմենակ Հայրաֆարգը Ֆարգը Թելէկրաֆլար քէչիտէ իտէրէք վուգուի հալի մուֆասսալ սուրէԹտէ պէյան վէ միլլէԹին հէրան ու սաաԹ Թէհլիքէտէ վէ սայէյին գազամըզա իսալը օլունաչ իտաուկին արզ էյլէմիչլէր տիր։ ՄիլլէԹիմիզ ազրըմա տօղրու օլան մէզքիւր հիւճումտան զիյատէսիլէ միւԹէէսսիր օլարագ կէճէ տախի Թէքբար հիւճում իլէ գաԹլ վէ ևաղմա օլունըրըզ խէվֆ ու իհԹիմալըյլա, հէր քէս քէնտի ազրապա վէ ահպապընըն խանըսինա 5-8-10 խանէ պիրլիքտէ ճէմ օլուպ սապահա գատար աճ ու էնինլէ վագըԹ կէչիրմիշ վէ ասլա ուլումամըշլար տըր։ Զապըթան իսէ հէր նէվ իհԹիմալաթա գարչը գօմագ իւզրէ պու կէճէ հիչ տուրմագսըզըն տէվր իթմիչ վէ սայէյին մուհաֆազասընա սօն տէրէճէ ղայրէԹտէ պուլընմըչ տըրլար։

Կէճէ սաաթ 5տէ մուԹասարրըֆ բաշա պինպաշը, Թահրիրաթ միւտիրի, վէ Թապուր աղասը էֆ. լէրլէ Նիկտէտէն կէլմիշ օլարագ բազար էրթէսի սապահլայըն տէրհալ Թահգիգաթա պաշլայըպ վուգուաթա մէյտան վէրէն սէրկէրտէլէրտէն սարաֆ Մուհարրէմ վէ իքի օղուլլարընը վէ սաիր 15 գատար միւֆսիտ խաինլէրի տէրտէսթ վէ Թահթը Թէվգիֆա ալմըշլար. վէ իւչ միլլէԹտէն մէզքիւր վագաայը միւշահատէ իտէն պիր չօգ քիմսէլէրի ճէլպ իլէ իֆատէլէրինը ալմագ վէ էֆքեարը ումումիյէ հագգընտա մուֆասսալ մալիւմաԹ էլտէ իթմիշլէր տիր։ Իւչ կիւն տէվամ իտէն իչպու Թահգիգաթ ղէմանընտա միլլէԹիմիզ գօրգուլարընտան մէքթէպ, քիլիսէ վէ տիւքեանլարընը աչմայա ճէսարէթ իթմէյէրէք խանէլէրտէ գալմայա մէճպուր օլմուշլար իսէ տէ, նէթիճէսինտէ մէրգում սէրկէրտէլէրին էվրագը ճինայէթի տախիլիյէ հէվալէ օլունմըշ, պունըն ի-

(1) Կիւմիւշ Ալի Նամընտա պիրի։

չիւն Նիկոլաէն մուավին պէյ տախի կէլմիշ տիր: Պու խէչ կիւն գարֆընտա կէճէ կիւնտիւզ պազը կիւրիւլթիւլէր, վէ մէվգուֆլարըն Թարաֆկիրլէրի Թարաֆընտան չօթէլտէ պէրիտէ պիր Թագըմ զարաղջեարանէ վէ խասըմանէ սէօզլէրտէ Թէքրար իշիտիլմիշ օլարագ պունլար տա տէրհալ տէրտէսթ վէ Թէվգիֆ օլունմըշլար տըր: Պատէմա սափի պու Նէվ Թէճէվիւզ, հիւճիւմ վէ իղթիշաշ ալէամէթլէրի կէօրիւլմէտիւլինտէն մէմուրին վէ էշրաֆը պէյնտէ հիչ պիր վուգուաթըն պիր տահա տալա օլմայաճաղընա տաիր հէր պիր մէսուլիյէթի տէրէօհտէ խալիպ, ճիւմլէթէն իմզալարը Թահթընտա չէֆալէթնամէ վէրէրէք, վէ մութասարրըֆ փաշանըն Թէվասութ վէ րիճալարընա բաղմէն մէքթէպ, քիլիսէ վէ տիւքեանլարըն աչըլըպ էհալինին անգուսթալարընա տէվամը իչիւն հէր Նէվ Թէմինաթ վառա օլունարագ չիմտիքի հալ աստյիշէն խասէ վէ Թէէմինի խուսուսընտա իճապ խիշէն մահալլէրէ մալումաթ վէրիլմիշ վէ միլլէթիմիզ բէնտէյէնլէրին կիւնինտէն իթիզարէն քիլիսէ մէքթէպ վէ տիւքեանլարընտա տէվամ իթմէքտէ պուլընմըշլար տըր:

Թէաճճիւպմիզի մուճիպ օլան սօն պիր խուսուս խէ, օ գատար Թահրիգաթ նէթիճէսինտէն մէվգուֆ սէրկէրտէլէրին ճէզա սէզալարըլա միւճազաթըրնա պէւթիւն դազամըզ չարշէշմ իլէ միւնթաղըր իքէն, չէնտ կիւն ագտէմ միլլէթիմիզտէն պիր իքի քիմսէլէր տախի պիլա սէպէպ Թէվգիֆ օլընարագ, իքի կիւն էվվէլ Իսլամ վէ Էրմէնի մէզքիւր ճէմի մէվգուֆլար պիրտէն Թախլիյէ օլունըպ սէրպէսթ պըրագըլմըշ տըրլար, մուավին պէյին Թալէպի իւզրէ: Պու կիպի մահիմ պիր մէսէլէտէն տօլայը ճանիլէրին պիրտէն սէրպէսթ պըրագըլմալարը վէ պէօյլէճէ ատիլանէ իճրաաթըն պուլընմալարընտան տօլայը տայ ու զայրէթտէ պուլընան մէմուրին էֆէնտիլէրի ալգըշլարըզ, զիրա տէվրի իսթիպտատըն զալիմ բէնտէլէրինտէն հէնուզ խլըստ օլմայա պաշլամըշ օլան մուգատտէս վաթանըն գանունի ճասուր անգեամընտա իշլանըշըն իճրաաթը պու կիպի Թարիզլէրէ օղայիլէր իշտիրին անլամազտայըզ: Նէ՞րէտէ հիւրրիյէթ, նէ՞րէտէ ատալէթ, նէ՞րէտէ միւսավաթ:

Մէճլիսը Մէպուսանտա օլան ալգըշլարըն սէտասը տիւնեանըն տէօրթ Թարաֆընտան իշիտիլէրէք հէր Օսմանլըլարըն գուլաղընա էյիճէ ալքս իթմիշ իքէն, վաթանը մուգատտէսիմիզին իսլահաթընըն իճրաաթըն Թէչէպպիւսաթըտա պուլընմըլմալը արզու վէ րիճա իտէն միլյօնլարճա էհալինին պու նէվ ֆէրեատ ու ֆիղանլարընըն սէտասը մէպուսան էֆէնտիլէրէ էլան վասըլ օլմատըղը վէ խասօտ նագարը իթիպարա ալընմատըղը տա աճայիպ տէյիլ մի տիր:

*** Մէնպայը մէվսուգտան ալընան մալումաթա նազարէն, գազամըզտա վուգու պուլան պալէատէ մէզքիւր իղթիշաշըն ասըլ մէնպայը՝ չէնտ մահ ագտէմ սըրֆ Թիւրք սէրմայէտարանը Թարաֆընտան խաֆիյէն Թէշքիլ օլունարագ Րում վէ Էրմէնիլէրտէն սիզուիթա իթմէյի մէն իթմէք մագսատըյլէ ուսուլ Թիւրքլէրէ պու խուսուստա Թէշվիգ վէ Թէհտիտաէ պուլընան Թիւրք գումբանյանըն միւթէ... մի վէ տաիր Թէճէմմիւ մահալլէրինտէ ալէնէն վազար իտէրէք, քէօյլիւ վէ չէհիրլի ավամը Նասը Խրիսթիյանլարա միւրաճաաթտան մէն վէ պու բլան իլէ մէմլէքէթին սէղուիթլարըն Թէքմիլ զապթ իթմէք իւզրէ օլան պիր չօգ Թէտպիրլէրտէն պիրիսի տախի մէզքիւր իղթիշաշը մէյտանա ալարագ ֆուրսաթտան իսթիֆատէ իթմէք օլտուղը Թէհագգուգ իթմիշ տիր:

Իշպու Թիւրք գումբանյասըն մագսէտ վէ Թէշքիլ պապընտա հոգընէն մուֆասսալ մալումաթ վէրմէյի վատ իտէրիմ:

ՍԱՀԱԿ Ա. ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ

26 փետր. 1909

ՄԷՃԼԻՍԸ ՄԷՊՈՒՍԱՆԸՆ
ՄԻՒԶԱՔԷՐԱԹԸ

ԳԸՐԳԸՆՃԸ ԻՃԹԻՄԱԸՆ
ՏԷՎԱՄ ՎԷ ԽԻԹԱՄԸ

Սաաթ 11տէ 3ինճի ճիլսէ միւզաքէրաթընա տէվամ օլունտը:

Նաֆիա նազըր մուավինի Խուլուսի պէյ (քիւրսիի խիթապէթ կէլէրէք). — Ինգարէ շիմէնտիֆէրլէրինտէ տողրու խօյճու Թրէնլէրի իշլէթմէք խօյճուլարըն տէտէրինէ Թապի տիր. խօյճու իշլէտէպիլէճէք պիր բատտէյէ պալիգ օլուր իսէ, խօյճու Թրէնի իշլէթմէք մէսարիֆիխի գուրթարըր. պու պապտէ Ֆրանսա խա Ինկիլթէրա շիմէնտիֆէրլէրինտէն պիր նէպզէ պահս իթմէք ֆայտէտէն խալի տէյիլ տիր:

Ինկիլթէրատա՝ խօյճու Թրէնլէրինին հասըլաթը 998 միլեօն վէ սէյրը սաֆ Թրէնլէրինին իսէ 1624 միլեօն ֆրանգ բատտէսինտէ տիր. Ինգարէ խաթթընտա տա խօյճու հասըլաթը սէյրը սաֆ իլէ Նագլ խուլէն էշեանըն նըսֆը տէրէճէսինտէ տիր:

1904 սէնէսինտէ 56 պին լիրա իքէն՝ սէյրը սաֆ 176 պին լիրայա բալիղ տըր. 1906 սէնէսինտէ խօյճու 62 պին լիրա, սէյրը սաֆ 210 պին լիրա տըր. պու հիսապճա խօյճու հասըլաթը սէյրը սաֆֆըն իւչտէ պիրի բատտէսինտէ տիր:

Պունտա տա սէպէպ՝ վագթըյլա խօճուլարըն սէյահաթ իթմէքտէ Թէվգիլատէ միւշքիլաթա Թէսատիւֆ իթմէլէրի տիր: Հալպուքի՝ մէշրութիյէթ իլան իտիլինճէ հէր քէս սէրպէսթճէ պիր մահալտէն տիկէրինէ կիթտիկինտէն, սօն վագըթլարտա խօյճու հասըլաթը հըստ օլունըր տէրէճէտէ արթմըշ տըր:

Նէզարէթին Թէճրիպէ իւզրէ՝ խագընտա, հաֆթատա պիր տէֆա Հայտար Փաշայա պիր խօյճու Թրէնի իշլէտիլմէսի վէ խօյճու արթտըղճա հաֆթատա իքի վէ տահա զիյատէ իշլէտիլմէսի մէճպուր տըր:

Թալէաթ պէյ. — Իւճրէթը նազիլէ իլէ էշեա իւճրէթի ֆազլա տըր. նէզարէթին տիգգաթընը ճէլպ իտէրիմ:

Խուլուսի էֆ. — Իւճրէթ մէսէլէսի մուգավէլէսինէ Թապի տիր. պու ճիհէթ զայէթ էյի Թէտգիգ օլունմալը տըր. մուգավէլաթ անջախմընա վէ էհալինին մէնաֆիինէ մուվաֆըգ սուրէթտէ իշին Թէսվիյէ իտիլէճէկինի մէէմուլ իտէրիմ:

Պու պապտէքի իզահաթ քեաֆի կէօրիւլտիւ:

Պատէհնա Գասըմ էֆ.նին Պաղտատ չօսէսինէ տաիր վէրտիկի իսթիզահ Թագրիրի օգունտը:

Խուլուսի էֆ. — Շօսէլէր սանայի վէ զըրաաթըմըզըն Թէէմինը Թէրագգըյատը խասըս վէ աքէրի վէ Թիճարի ճիհէթլէրինտէն էհէմմիյէթի հայիզ տիր: Մէմլէքէ Օսմանիյէտէ էն սօն 316 սէնէսինտէ Թանզիմ գըլընան խօլ նիզամնամէսի մուճիպինճէ, հէր ֆէրտ, միւսավաթէ կէօրէ Նուֆուս պաշընա 12-16 ղրուշ վէրմէսի վէ խասօտ 4 կիւն չալըշմասը Թահթը զարարա ալընտը:

Հէր վիլայէթին Թահսիսաթը Զըրաաթ Պանգ շիւպէլէրինէ Թէսլիմ օլունըր. Սթանպօլտա պիր բարա կէլմէտիկի կիպի, տիկէր խօյլարտա սարֆ խուլունմէտի: Վալիլէր վէ միւթէսարրըֆլարըն «վէրիլէ» էշարէթիյլէ Թէսվիյէ խուլիր: Նաֆիանըն պուրատա վազիֆէսի՝ վիլայէթ հանկը խօյլարը խարաճագ իսէ, պու պապտէ կէլէն էվրագը քէշֆիյէ վէ ֆէննիյէ Թէտգիգ օլունըպ հէյէթը ֆէննիյէ գապուլ վէ խա Թասդիգ իտէր: Եանի տէվրը սապըգտա տա, Նաֆիա հագգընտա Թէվսիյէ մէէզունիյէթ սուսուլի Թաթպիգ օլունըյօր իտի:

Մէզքիւր Թագրիրտէ կէօսթէրիլէն Պաղտատ չօսէ խօլունըն ինշասը իչիւն մուվազզէնէտէ զարշըլըգ խօգ տըր. իշպու խաթթ 56 քիլօմէթրօ տըր. 30 պին լիրայա խալըղլալիր. Թօնխանըն պէհէր քիլոմէթրօ միւրէթթապընա (քաւակուսի քիլօմէթրի) 1,17 ամէլէի միւքէլլէֆէ իսապէթ իթտիկի իչիւն պունըն ինշասը զապիլ տիր:

Լաքին չիմտի հէնի լայիհասա սէնէվի 1 միլեօն 200 պին լիրա վարիտաթը ուսումիյէ կէօսթէրիլտիկինտէն, 8 սէնէ զարֆընտա, մէմալիքը Օսմանիյէտէքի խաթթլարըն Թամիր վէ ինշա իտիլէճէկինի Թէէմին իտէրիմ. մէմուրիյէնի միւլքիյէ վէ ֆէննիյէ տախի սահալը տիրայէթ վէ իսթիգամէթտէն օլաճագլարընտան պունը վառ տախի իտէրիմ. լաքին պիր միլեօն 200 պին լիրանըն մէճլիսճէ Թաստիգ խուլմէսի շարթ տըր:

Թալէաթ պէյ. — Պիզիմ միւհէնտիսլէրին միւգթէտէպաթը ֆէննիյէսի մէմլէքէթիմիզին իհթիյաճաթը իլէ միւթէնասի՞պ մի տիր:

Խուլուսի էֆ. — Պունտան 25 սէնէ էվվէլ Սթանպօլտա «հէնտէսէյի միւլքիյէ» նամըյլա պիր միւհէնտիս մէքթէպի աչըլմըշ վէ էվրօբատան 3-4 էճնէպի մուալլիմ ճէլպ օլունմըշ վէ պունըլարըն սայէսինտէ միւթէաատիտ միւզթէտիր էրպապը քէմալ հէթիշմիշ տիր:

Պու արալըգ միւֆէթթիշ Իսմայիլ բաշա պուրայա տա գարըշարագ, Թալէպէնին իւէրի կէլէնլէրինի ճէլպ խասըպ մուալլիմլէր խասրէթի հիւքիւմէթէ միւթէալլէգ պիր չէյ սէօյլէրլէր իսէ, ժուրնալ իթմէլէրինի վէ պու սուրէթլէ Թալթիֆ օլընաճագլարընը սէօյլէտիկի հալտէ, Թալէպէտէն հիչ պիրի պու զէւէթի իրթիքապ իթմէմիշ տիր.

Մէքթէպին Թէտրիսաթը միւքէմմէլ պիր տէրէճէտէ տիր: Շիրքէթլէրէ կիրտիքլէրի կիպի, Մանաաթըր Հիճազ շըմէնտիֆէրինտէ տէ խպրագը իգթիտար իտիյօրլար. մուալլիմլէրտէն գօնթ Գար պունը Թագտիր իլէ սէօյլէր. լաքին վալիլէր, միւթէսարրըֆլար, վէ տահի էրքեան էսկիատէն պունլարըն իճրաաթընա մանի օլուրլար իտի: Շիմտիտէն սօնրա ինչալլահ մամուրէ հալէ գօյմայա մուվաֆֆագ օլուրըզ: Իշպու իզահաթ տախի քեաֆի կէօրիւլտիւ:

Միւթէսադըպէն՝ հասըլաթը խրքեանը մուհաճիրինէ Թախսիս իտիլէն բիւտճօ պիլէթլէրի հագգընտա Աթիֆ պէյին վէրտիկի Թագրիրէ ճէվապ վէրմիշլէր տիր: Շիմտիյէ գատար վարիտաթըն Նէրէյէ սարֆ իտիլտիկինի Թահգիգ իթտիկ պիր ճէտվէլէտէն գըրաաթ իտմիշ վէ պիր աղ միւնագաշատան սօնրա պու պապտաքի իզահաթ տախի քեաֆի կէօրիւլմիշ տիր:

Պունտան սօնրա Պէնկազի լիման հագգընտա իզահաթ իթմաք... մումաիլէյհ Խուլուսի էֆ. վագթըյլա իքի սէնա ինշասը իչիւն պիրինէ 7 պին վէ տիկէրինէ 60 պին լիրա մասրաֆ Թախմին օլունտըղը հալտէ, Մալիյէնին իգթիտարը օլմատըղընտան խալընըզ 7 պին լիրայըգ սէտտ խարըլըզ, Տալյանը Ումումիյէ վագըթայլա սէնէտէ 500 լիրա վէրտիկինի, վէ իքինճիտէ 25 պին լիրա իլէ վիւճուտէ կէթիրիլէճէք իտի իսէ տէ, ամէլիյաթա պաշլանըրըր հալտէ բարա վագթըյլա վէրիլէմէտիկինտէն ամէլիյաթ Թաթիլ իտիլմիշ, պու հիւն լիմանըն իքմալը ինչասթը իչիւն 51 պին լիրա կէօսթէրիլմէքլէ, մէճլիսճէ Թաստիգ ինտէն սօնրա ինշաաթա Թէվէսսիւլ իտիլէճէկինի սէօյլէմիշ տիր:

Խօմէր Մանսուր էֆ. իզահաթըն պէյան իթմիշ վէ էքսէրիյէթլէ պու իզահաթ քեաֆի կէօրիւլմիշ տիր:

Սաաթ 12 սուլարընտա 3ինճի ճիլսէ խիթամ պուլմըշ տըր:

*
* *

Կէճէն սաաթ խարըմտա, մագամը րիյասէթտէ վէքիլը սանի Արիսթիտի բաշա պուլընտըղը հալտէ, 4ինճի ճիլսէ պաշլանմըշ տըր:

Թահիր էֆ. — Պիր հաֆթա էվվէլ Պրուսա էլէքթրիք Թրամվայլարը հագգընտա ճէրէյան իտէն միւզաքէրէտէ, պու իմթիյազըն պիր աթըֆէթը ճէլիլէ օլաուղը մէվզուը պահս օլմուշ իտի: Աթըֆէթ, պիր հագգ, պիր խըսմէթ, պիր ֆէտաքեարլըգ մուգապիլինտէ օլուր. պէն իսէ մէյտանտա պունլարըն հիչ պիրիսինի կէօրմէյօրըմ. Նօհտէսինտէ իմթիյազ պուլընան Մէհմէտ Ալի աղա մէվհում պիր շախս տըր. պունըն 40 սէնէ էվվէլ վէֆաթ իթտիկի միւթէվաթիր տըր. օ հալտէ պու մուգավէլէ միւնագըլա տէյիլ տիր. միւնքէսիխ տիր. պունըն զայէթ ֆազլը օլան պէլէտիյէյէ իհալէսի լազըմ տըր:

Գասըմ էֆ. — Պունը քիմ վէրմիշ իսէնա ճէզա Թէրթիպ խուլմէսի լազըմ տըր (ալգըշլար):

Հագգը պէյ. — Մէսէլէտէն պաշ քըսթիւ Թահսինն բաշա մէսուլ տըր. մէվգուֆիյին Էնճիւմէնինէ հէվալէսինի Թալէպ իտէրէմ:

Իսմայիլ բաշա. — Մէհմէտ Ալի աղա մէվճո՞ւտ մը, տէյիլ մի, վէրիլէն մէօհլէթ կէչմի՞շ մի, կէչմէմիշ մի. պուրասընըն Թահգիգը լազըմ տըր:

Քէյֆիյէթ բէէ գօնուլարագ, Թահգիգը հիւվիյէթ խանի Մէհմէտ Ալինին քիմ օլտուղը մէսէլէսինին Նաֆիա Նէզարէթինէ Թահգիգընա գարար վէրիլտի:

ԻԹԻ ԱՑԼԸԳ ՄՈՒՎԱԳԳԱԹ ՊԻՒՏՃԷ

Պունտան սօնրա մէվգուֆ պահս իտիլէն մէսէլէ գայէթ մուհիմմիյէթ. Սաարագամ բաշա Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն պիր Թէզքէրէնին մէվգուֆէսինէ Թէճզիւ իտէն իքի մասաատէն էպա, էթ պիր գանուն լայիհասը, իքի այլըգ մուվագգաթ պիւտճէնին գապուլընէ տաիր իտի:

Մէզքիւր իքի մատտէ գանունիյէնին սուրէթի տիր.

1 մատտէ. — 325 սէնէսի մարտ վէ ապրիլ այլարընտա խըրճէմաթը ուսումիյէի տէվլէթին իֆասը իչիւն տէվար նամընա Թախսիսաթ իթա օլունմըշ ալ Թախսիսաթը մէզքիւրէնին նէգտինի 537 միլեօն 658 պին 665 ղրուշտան իպարէթ տիր:

Իշպու Թախսիսաթ 325 սէնէսի միւվազէնէի ուսումիյէսինտէ տէվրի Թախսիս օլունաճագ մէպալիղտէն մասուպ խուլունաճագ տըր:

2 մատտէ. — Էլէսվիտ տէվլէթէ Թաճսիլ խուլունտըղը օլան վէրկիլէր 325 սէնէսի մարտ վէ ապրիլ այլարընտա Թահսիլինէ տէվամ օլունաճագ տըր: 325 սէնէսի միւվազէնէի ուսումիյէ գանունընըն մէճլիսը ուսումիտէն Թասդիգ գատար Թահսիլաթ վէ սարֆիյաթըն Թէէխխուրը զապիլ օլամայաճաղը ճիհէթէ սէնէի մէզքիւրէ մարտ վէ ապրիլ այլարը իչիւն տէվար նամընա Թախսիսանան մէպալիղէ հավի մուվագգաթ պիւտճէ հագգընտա խազինէի ճէլիլէի մալիյէճէ Թանզիմ վէ Մէճլիսը Մէպուսան Թէվտի խուլէն գանուն լայիհասը իւզէրինէ միւնագաշա տէվամ իթտի:

Մալիյէ նազըրը Րիֆաթ պէյ քիւրսիյէ չըգարագ, մաալհասըլ էհէմմիյէթի տէրքեար օլաուղընտան էվվէլ պէ էվվէլ խաթիճալ գարարը իթտաըն Թէլէպ էյլէտի. վէ պիլահարէ սէպէպ Թէսխիրինի բազար էրթէսի Մէպուսանա Թագտիմ խուլունտըղը, չիմտի մուվագգաթ պիւտճէ Թանզիմինէ մէճպուրիյէթ հիսսիլ օլտուղունը սէօյլէտի:

Պօչօ էֆ. — Մուվագգաթ պիւտճէ Թասափագ խուլէմազ. 3 այլըգ պէրի պիւտճէնին վէրիլմէտիկինէ Թէէսսիւֆ իլէ Թէքլիֆին բէտմին բէտա խուլունմանը Թալէպ իտէրիմ:

Հագգը պէյ. — Պօչօ էֆ.նին իթիբազաթըլա իշթիրագ վէ պիւտճէնին Թէէխխուրինէ սօն տէրէճէ Թէէսսիւֆ իլէ պէրապէր, ուսուլը մալիյէյի պիւտճէթէն Թէվզիւէ օղրաթմամագ իւզրէ պիր ֆէտաքեարլըգ տահա իտէրէք 15 կիւն վէ խա պիր այ մուվագգաթ պիւտճէ գապուլ իթմէք լազըմ կէլտիկինի սէօյլէտի:

Սէսլէր. — Պիր այլըգ պիւտճէ գապուլ օլունմալըգ:

Պատէհնա Արիսթիտի բաշա Թայինի էսամի իլէ րէյէ միւրաճաաթ էյլէտիլինտէ, էքսէրիյէթլէ պիր այլըգ պիւտճէնին գապուլ իտիլտիկի պէյան իլէ, կէճէ սաաթ 1 բատտէլէրինտէ միւզաքէրաթա խիթամ վէրիլմիշ տիր:

*
* *

ԳԸՐԳ ՊԻՐԻՆՃԻ ԻՃԹԻՄԱ

Մէճլիս սաաթ 6տա Ահմէտ Րիզա պէյին Թահթը րիասէթինտէ իճթիմա էյլէտի:

Էվվէլ էմրտէ Տիյարպէքիրի Բիրինճի զատէ Արիֆ էֆ.նին վէֆաթընտան տօլայը պէյանը Թէէսսիւֆ խուլունտուղտէն սօնրա միւզաքէրաթա պէտ օլունտը:

1. — Ինկիլթէրատան կէլէճէք զապըթանը Պանրիյէնին պիր սն էվվէլ ճէլպլէրի լիւզումընա տաիր Սատարէթ Թէզքէրէսի գըրաաթ օլընարագ պահրիյէ էնճիւմէնինէ հէվալէ խուլունտը:

2. — Աշքէրի զապիթ վէ նէֆէրաթընտան մէմուրիյէթի էսասընտա վէֆաթ խաճնէլէրին Թէրէքէլէրի օլան 30 պին քիւսուր ղրշ.ըն 323 սէնէսինտէ մէսարիֆը աշքէրիյէյէ սարֆ խուլունսա վէրէճէսինէ վէրիլմէտիկինտէն պահսլա, Մէրզիֆանտան չէքեայէթի հավի իսթիտա գըրաաթ օլընարագ, պունըն տայունը զայըը մաւնթազամա օլմայուլ, էմանէթ օլտըղըմտան այնէն խասէսի լազըմ կէլէճէկի Մուսթաֆա Արիֆ պէյ Թարաֆընտան տէրմէյան վէ իֆատաթը ալգըշլարլա գապուլ օլընարագ, պու մէպլաղըն սէնէսինէ պազմայարագ հէսաա մալիյէտէն Թէէտիյէսինէ գարար վէրիլտի:

3. — Սուրէ էմանէթինին սավիլ պիր զաթա Թէվտիյինէ վէ մէսարիֆաթըն Թէնզիլինէ տաիր Թագըր իւզէրինէ, լայիհա էնճիւմէնինէ լեաէթթահզիգ հէր սէնէ էվգաֆ խազինէսինտէն Մէքքէ վէ Մէտինէյէ 2 միլեօն ղրշ. կէօնտէրիլիպ, Սուրէ էմինլէրինէ 657 լիրա, վէ պաշգաճա 405 լիրա Թախսիսաթ վէրիլտիկի վէ Մէքքէ, Մէտինէ իլէ չէօլ մուհաֆըզըճնա 7 միլեօն քիսուր ղրշ. կէօնտէրիլտիկի, վէ ֆէրտաէթ նամըյլա Խաղինէի Խասսատան 13 պին վէ մէչէլլէպէտէն 27 պին, իմամլար իլէ խաթիպլէրէ 9 պին ղրշ. վէ հարէմէյնէն իգրամիյէսի նամըյլա մէպալիղ վէրտիյինտէն մէսարիֆաթըն Թէնզիլը վէ Թէնզիլ իտիլմէսինէ տաիր Թալէպին էվրագը նէզարէթինէ հավըլմասընա գարար վէրիլտի:

4. — Էտիրնէ վիլայէթինէ միւլհագ չիֆթլիկինէ մուհաճիր իսքեան օլընարագ մուգավիլինէ Թագըր էտիլէն 3 պին լիրայը քէրհէն գապուլ իթմիշ իսէ տէ, պէտէլինի ալամատըղընա տայիր էմինէ Սաֆվէթ իմզալը արզուհալ գըրաաթ օլընարագ, իսթիմալաք էտիլէն պիր միւլք պէտէլի վէրիլմէտիքճէ Թասարրուֆ իտիլէմէյէճէյինտէն, պունըն սույունը զայըը մունթազամալա տա իտախալինէ հաճէթ ֆըլմայարագ, հէման Մալիյէճէ Թէսվիյէ իտիլմէսինէ գարար վէրիլտի:

*
* *

Բէտրէթը միւնաքըշաթա մէպնի միւթէպագըյը խարըն աէրճ իտիլէճէք տիր:

ԹԱՇՐԱՏԱ

մուգիմ միւհէթէրմ աղօնէլէրիմիզտէն յունվար վէ փետրվար այը գարֆընտա աղօնըման վատէլէրի խիթամ պուլաղը միւքէրրէրէն քէօտէլէրինէ իւմթար խուլտիկի հալտէ, էլան հէնիր պէտէլը աղօնըմանը կէօնտէրմէյէնլէրին կաղէթալարը իքի հաֆթայա գատար գաթ խուլունաճակի պէյան օլունուր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՄԻՒՖԷԹԹԻՇԼԻԿԻ

Անատօլու միւֆէթթիշը ումումիլիկինէ Րէուֆ բաշանըն Թայինի օլունտըղընը մէմնունիյէթլէ իշիթտիք: Բաշայի միւշարիլէյհ Էրզրումտէ միւթէսարրըֆլըգըստա վէ Էրզրում վալիլիկինտէ պուլլընմըշ տըր: 1895 սէնէսինտէ Էրզրում գըթթալընտա օրատա վալի օլուպ, գըթթալըն էօնինի ալմագ իչիւն էլտէն կէլէն զայրէթի տիրիղ իթմէտիկինի վէ պու խուսուստա միւֆէթթիշ Շաքիր բաշա իլէ մուխալէֆէթտէ պուլընտըղընը հաքընէն պիլիրիզ. ուսում Էրզրումլըլար պունը Թաստիգ խուլիրլէր: Բէնտիխի նամուսը վէ միւսթագիմ մէմուրիյէթինտէն օլուպ, ախիրէն Այտընտ վալիլիկինտէ պուլընմագտա իտի. Խախիրէնտէ Մըսըր Թէվգիֆխանէ գօմիսէրլիկինտէ Թային օլունմըշ իտի: Րէուֆ բաշա կիպի միւթէգտիր պիր զաթըն, Անատօլույա իզամը, հէր հալտէ Մըսըրտա գօմիսէր սըֆաթըյլա վէ խամի վար ճիւմի խօգ պիր վազիֆէյէ Թայինինտէն տահա միւրէճճահ տըր: Անճագ բաշայի միւշարիլէյհին պիր ազ միւտտէտ օլմասը պէլքի պէօյլէ խօրկունլըգ վէրէն պիր խըտմէթի իֆայա մանի Թէշքիլ իթմէսին, հալպուքի քէնտիլէրինին բէք չօգ կէնճ մէմուրլարըմըզտան տահա զիյատէ համիյէթի օլտուղը ինքեար օլունամազ:

Ախիրէն հազմըշ օլտըղըմըզ պիր Ֆըգրատա, Անատօլույա կիտէճէք օլան հէյէթին րիյասէթինէ Ֆատա վէ խա Նագըմ բաշալարըն պուլընմալարընը Թէքլիֆ իթմիշ իտիք: Րէուֆ բաշա տա իշթէ օ գապիլէտէն պիր զաթ օլուպ, զայրէթինտէն վէ համիյէթինտէն հիւսնը նէթիճէ հուսուլէ մէմուլ տըր:

Միւշարիլէյհին վազիֆէսի Գալիպ պէյին հէրինէ հէյէթը Թէֆթիշիյէ րիյասէթի մի օլաճագ, խօգսա պու այրըճա պիր միւֆէթթիշլի՞ք մի տիր վէ նէ՞ սէլահիյէթլէ պիլինէմէյօր:

ՄՈՒՇ ԱՀՎԱԼԻ

Էվվէլքի կիւն Մուշ Առաջնորդ վէքիլի Տ. Վարդան Վ. Թարաֆընտան աթիտէքի Թէլէկրաֆ քէշիտէ խուլունմըշ տիր:

«Հալը հազըր կիթտիքճէ տըղըլաշըյօր: Քիւլիւբ, մէքթէպ, չարշը զաբալը տըրլար: Իքի ուտասը արասընտա սողուգ կիթ կիտէ արթըյօր: Քէօյլիւլէրին կիտիպ կէլմէսի Թաթիլ օլընմըշ տըր: Ճէպրէն իսլամիյէթի գապուլ իտէն զաւըն Թէրտասըտա վէ տիգգաթ ալթընտա տըր: Մէշրութիյէթէ գարշը հարաքէթ իտէն միւթէաասսըպըն մէմուրիյէթ իւզէրինտէ զալմասը չայանը Թէէսսիւֆ տիր: Էհալի նամընա ատալէթ Թալէպ իտէրիզ»:

Պունտան մաատա Մուշտան 200 զատըն իմզասըյլա Խարախանեան Վ.է վէ Գասըմ էֆ.է պիր Թէլէկրաֆ վիրուտ իտէրէք, իսլամիյէթի գապուլ իտէն զատընըն ճէպրէն Թէպտիլը մէզհէպ էյլէտիլի պէյան վէ ատալէթ Թալէպ օլընմըշ տըր:

Պու Թէլէկրաֆլար իւզէրինէ տիւն Թէքրար Պապը Ալիյէ միւրաճաաթ իտիլմիշ տիր: Պու կիւնլէրտէ միւթէսարրըֆըն ազլի մէմուլ պուլընըյօր:

Պու ճէպրէն Թէպտիլը մէզհէպ հագգընտա պու կիւնքի Թիւրքճէ կազէթալարտա աթիտէքի Ֆըգրա օգունմըշ տըր.

«Պիթլիս վիլայէթի իլէ Մուշ միւթէսարրըֆլըղը արասընտա պու մէսէլէ հագգընտա սէպզ խէն մուխապէրէյի վէ ախիրէն ճէրա գըլընմըշ օլան Թահգիգաթ նէթիճէսինի միւթէզամմըն օլմագ իւզրէ վիլայէթը միւշարիլէյհատան Տախիլիյէ նէզարէթինէ քէշիտէ օլըն 28 փետր. Թարիխլի Թէլէկրաֆնամէ միւնտէրիճաթընտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, պունտան 6 սէնէ մուգատտէմ հիւտաը րիզաալը իսլամիյէթի գապուլ իտէրէք պիր միւսլիման իլէ էվլէնմիշ օլան գատընըն, քէտէրինին միւսլիման զէվճ Թարաֆընտան գաթլ իտիլմիշ օլտըղընա տայիր օլան րիվայէթ զայըը սահիհ տիր: Գատընըն քէտէրի էլէվմ պէրհայաթ տըր: Իւչ տէօրթ այ էվվէլ, մէզպուրէ օրթաղընա կիւճէնիրէք, օ ճիվարտա սաքին պիր միւտէրրիսին նէզտինէ կիտէրէքէն, խօտա Էրմէնիլէր Թարաֆընտան չէվրիլիպ մանասթըրա, սօնրատա Ազչան գարյէսինէ կէօթիւրիլլիպ մէզքիւր գարյէ պէքճիսի խըրխաթյան իլէ էվլէնտիրիլմիշ տիր:

«Միւսլիմ օլան գօճասընըն Թէհարրիյաթը իւզէրինէ, գատընըն պուլընտըղը մահալ խապէր ալընարագ հիւքիւմէթէ միւրաճաաթ օլունմըշ իքէն, մէզպուրէ հիւքիւմէթէ օղրաթըլմայարագ մէրխասախանէյէ կէօնտէրիլմիշ վէ օրատան հիւքիւմէթէ ճէլպ խուլունմըշ տըր: Մէրխասա վէքիլի վէ իքի ճիւմանի աղա հազըր պուլընտըղը հալտէ, գատըն մէճլիսը իտարէ հուզուրընտա իսթիճվապ օլընտըղտա, իսլամիյէթին էվվէլճէ արզուսըյլա գապուլ իթտիկինի վէ հալէն տա Իսլամ օլտուղընը իֆատէ իթմիշ վէ Թաթըլյան զայէթ վարագաը հէյէթէ Թարաֆընտան իմզա խուլունմըշ տըր: Մէրխասա վէքիլի իլէ տիկէր Խրիսթիյան աղա, մէզպուրէ Իսլամ օլտուղընը վազըհ քէնտի մուվաճէհէլէրինտէ տէ իֆօյլէյօր իսէ տէ, կէօյա Մէրխասաախանէտէ Խրիսթիյան օլտուղընը իֆատէ էյլէմիշ օլտուղընտան պահսլա գազընըն 2 կիւն քէնտիլէրինէ Թէսլիմի Թալէպինտէ պուլընմըշլար տըր: Ագտէմճէ Թէպտիլը մէզհէպ իթմիշ վէ պիր Միւսլիւման իլէ իզտիվաճ էյլէմիշ վէ հալէն Միւսլիւման օլտուղունը սէօյլէմէքտէ պուլընմըշ օլան վէ տողրուտան տողրույա հիւքիւմէթէ կէթիրիլմէյիպ պիր միւտտէթ Մէրխասախանէտէ զալտըղտան սօնրատա, հիւնէ քէնտի մուվաճէհէլէրինտէ պու սուրէթլէ իքրարտա պուլընան պիր միւսլիմէյի գարըընը Թէքրար մէրխասախանէյէ Թէսլիմինէ աշլէճէ ավ իմքեան պուլընմադըղը սէպէպիլէ խօլ պիրօղ զապթ վարագասընա պու խօսա չէրի վէրէրէք իմզա իթմէյիլէր տիր: Գատըն ախիրէն մահքէմէի Շէրիյէտէ տէ չահիտլէր էօնինտէ այնը իֆատէսի Թէքրար էյլէմիշ վէ իֆատէսի գայտ օլունմըշ տըր: Կէրէք միւճիլէքի գայտ վէ կէրէք մէրխասա վէ ճիմանի աղա Թարաֆլարընտան իմզա օլունան մէզքիւր զաբթնամէ էօրնէքլէրի իրսալ տըր: Էրմէնիլէր պիլա իճապ իլի պէօյլէսէրէք տիւքեանլարընը զապամըշլար տըր:

«Տիւքեանլարըն քիւշատը իչիւն կէրէք բուհանի բէլէմէր վէ կէրէք Խրիսթիյան միւթէֆէքքիրանընա լազըմ կէլէն Նասիհաթլար իճրա խուլըմըշ իսէ տէ, տիւքեանլարըն աչըլըրըլմասը քէյֆիյէթինէ պիլմիւզաքէրէ ճէվապ վէրէճէքլէրինի պէյան իթմիշլէր տիր: Իսլամլար Թարաֆընտան Խրիսթիյանլարա գարշը վէսիլէի շիքեայէթ օլապիլէճէք հիչ պիր հալ վէ հարաքէթ վուգու պուլմամըշ տըր:»

ՃԷՐ. ՇԱՐԳԻՅԷ. — Պալէատէքի Թէլէկրաֆտա հիքեայէ օլընան հալին մէվսուգ օլուպ օլմատըղընը Բաթրիգխանէ մէրխասախանէտէն Թահգիգ իթմէլի տիր:

Մէճլիսը խարէտէ Առաջնորդ վէքիլի հուզուրընտա գատընըն քէնտի րիզասըյլա Իսլամիյէթի գապուլ էյլէտիկինի պէյան վէ իթիրաֆ էյլէմէսի վէ օլ սուրէթլէ մազպաթայա քէնտիլէրինին իմզա էյլէտիքլէրի տողրու մը տըր տէյիլ մի տիր. պու ճիհէթին անլաշըլմասը իգթիզա իտէր:

ԳԱՅՍԷՐԻ ՄԷՐԽԱՍԱՍԸ

Գայսէրիյէտէքի Էրմէնի Մէրխասասընըն, օրատաքի Ֆրանսըզ մէքթէպինէ տէվամ իտէն Էրմէնի չօճուգլարընը Թէհտիտ վէ րէտտ վէ վալիտէյնլէրինի մէզհէպճէ լանէթ էյլէտիկի, վ... օլան իսպարաթ վէ չիքայաթ իւզէրինէ ինճըա գըլնան Թահգիգաթ նէթիճէսինտէ բէամէն սապիթ օլտըղը պէյանըյլա մուսախլէհ մէրխասասընըն հէման տիկէր մահալէ գալտըրըլմասը Կայսէրիտէ պուլընան Էնճիւմէնէ վալիսի Թարաֆընտան Պապը Ալիյէ Թէլէկրաֆլա էշար գըլընմըշ վէ էճնաալըն իճրաասը լիւզումը Ալիյէ վէ մէզահի Նէզարէթինէ Թէպլիղ օլունմըշ տըր: «Իգտամ»

Ճ. ՇԱՐԳԻՅԷ. — Տրդատ եպսկ.ըն Ֆրանսըզ մէքթէպինէ Թալէպէ կէօնտէրիլմէմէսինի չալըտ Թէնպիհ իթմիշ իսէ, պունըն Ճիզվիթ մէքթէպին Ֆրանսըզ մէքթէպի օլտըղը իչիւն տէյիլ տիր, զիրա տէվրը իսթիպտատտա պիլէ հէմքիւմէթ պէօյլէ պիր Թէշվիգատ հէմէֆքեար օլմագլա պէրապէր, պէօյլէ պիր Թէնպիհաթտա պուլընմըշտը, անճագ տէպէպի չու քի պունտան պիր իքի այ մուգատտէմ մէզքիւր մէքթէպին բուհանի մուալլիմլէրինտէն պիրինին՝ պիր Էրմէնի Թալէպ հագգընտա մուղայիրը էտէպ պիր մուամէլէի վուգու պուլմըշ վէ պունը կաղէթալար խաղըլարըն հալտէ Թէքզիպ իտիլմէմիշ տիր: Տըմէք պու նէշրիյաթ տողրը վէ Թէքզիպ գալտըրմագ պիր հագիգաթ իտի: Իմտի Առաջնորդըն իխթարը տա պու սուրի մուամէլէնին նէթիճէսի օլապիլիր:

ՊԼՕՏԻՒՖՏԷՐԻ վէ Նէնի մահալլէտէ բազար կիւնիւ էրեաֆօլեան ինթիխապը իճրա օլունըպ, Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նազըրը վէ Խարիճիյէ նազըրը վէքիլի Գապրիէլ էֆ. Նորատունկեան էրեաֆօլեան ինթիխապ օլունմըշ տըր: Միւշարիլէյհ իքի հաֆթա մուգատտէմ տախի Սամաթեատան էրեաֆօլեան ինթիխապ օլունմըշ օլուպ, Ազգ. Ժողովըն սօն ինթիխապընտա ինթիխապը Թասդիգ իտիլմիշ իտի:

ՕՏԽՍԱՏԱՆ էշխան Պօրիս Արզութեան էրկայնաբաղուկ Էրմէնիյեան միւհթաճիրի իչիւն Բաթրիգխանէյէ 100 րուպլի իանէ կէօնտէրմիշ տիր:

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎ հարըն վէ Բաղտ. Ժողով ճումա կիւնիւ ազգը իճթիմա իտէճէքլէր տիր:

ՄՈՒՇ մէրխասասը Տ. Ներսէս Վ. Խարախանեան պու հաֆթա մահալը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտէճէկինտէն, քէնտիսի իլէ պէրապէր միւնասիպ մըգտարտա պիր իանէ կէօնտէրմէք իչիւն Պէյօղլունտա մուգիմ պազը համիյէթբէրվէր զէվաթ, ճէմը իանէյէ Թէշէպպիւս էյլէմիշլէր տիր:

ԿՏԱԿԱՑ Հոգաբարձութիւն Նամըյլա միւթէշէքքիլ վէ վասիյեթլէրէ մէմուր օլան գօմիսիօն տիւն Բաթրիգխանէտէ ազգը իճթիմա իտէրէք, Տիգրան էֆ. Բարաղամեանը՝ Սաեննապեա, Կարապետ էֆ. Այճեանը՝ Սաեննադպիր ինթիխապ օլունմըշլար տըր:

Մէզքիւր գօմիսիօն պիր խայլի վասիյէթ իշլէրի իլէ մէշղուլ օլմուշ տըր:

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ պաշ քեաթիպի Թէլեան էֆ., 6 այ մուգատտէմ Ալէմտաղընտան ալտըղը էօնտէրընտա արապատան տիւշէրէք այազը ջըրըլմըշ վէ ամէլիյաթը

ճերահիյէ իճրա օլընըգ, այաղը քեսիլմիշ իտի: Մումաիլեյհ պու քերրէ պիր ռոնէի այաղ վաղ իտիլոթկինտէն աւին Բաթրիգխանէյէ կէլեպիլմիշ վէ իսֆահ վազիֆէյէ մըպաշերէթ իթմիշ տիր:

ԷՎՎԷԼՔԻ բազար կիւնի էօյլէնտէն սօնրա, Գասթէմանի վէ պիլախէրէ Տէրսաատէթ բիրաղասընտա Թիֆթիգ վէ խալը Թիճարէթէյէ մասրուֆ Թիւրքալեան Գաբրիէլ էֆ.նին Բանկալթըտէքի խանէյինտէ՝ քերիմէսի Օր. Վերժինի Թիւրաքեանըն՝ Քալէի Սուլթանիյէ Ֆրանսա գոնսօլաթօսը ապայըգ Թէրճիմանը աանիսի վէ էնեէմ խէն չէհրիմիզ Ֆրանսըզ Մեսաժըրի Մարիթիմ վաբօր գումբանեասընըն միւզթէտիր մէմուրլարընտէն Գրիգոր էֆ. Ցաէօրեան իլէ նամզէթլիք ռեսմի, Կիւլպէնկեան, Ցաթութիւն Զէքի, Կէօսէեան, Տէր Սահակեան, Փափազեան, Քէօրբէեան, վէ սաիր պիրճօք զէվաթ հազըր օլտուղը հալտէ իճրա օլունտը:

Օր. Թիւրաքեան Ֆրանսըզ Սէնթ Էսբրի գըզլար գօլէժինին էն բարլագ շակիրտանընտան օլուպ, Ցաէօրեան էֆ.յիսէ քէնտի շախսի զէքասըլէ վէ գումբանեայա այիտ ուսուրըն Թէտվիրինտէ գըյմէթտար իրաէ էթտիքլէրինտէ օլտուղը խուսուսի իգթիտարը սայէսինտէ, իտարէսի Թարաֆընտան ֆէվգէլատէ Թագտիր օլունան մէմուրիյէթէն պուլընըպ մումաիլէյհիմա իչպու սըհհիյէթլէրինտէն տօլայը չայանը Թէպրիք տիրլէր:

ԷՐՄԷՆԻ ԳԱԹՕԼԻՔ ԵՐԵՍՓ. ՄԷՃԼԻՍԻ

Էրմէնի Գաթօլիք Երեսփ. մէճլիսինին սօն իճթիմաընտա Նիզամնամէ գօմիսիօնունը Թանզիմ իթտիկի լայիհա նազարը տիգգաթա ալընմըշ, վէ իշպու լայիհայը Թանզիմէ մէմուր օլան Գարապաշեան Յովհաննէս էֆ. պաշը իյզահաթը չիֆահիյէ վէրտիքտէն սօնրա, հաւի օլտուղը մատտէլէրին միւզաքէրէսինէ հէման պաշլանըլըպ պաշլանմամասը խուսուսինտէ խայլի միւնագաշա վուգու պուլուպ գուրայա գօնմուշ, վէ աքսէրիյէթ միւզաքէրէսինէ պաշլանմասը ֆիքրի 14 րէյէ գարշը 16 րէյ էքսէրիյէթլէ Թասվիբ օլունմուշ իսէ տէ, միւնագաշա խիթամ պուլմամըշ վէ մուխալեֆէթէ տէվամ իտէնլէր՝ պիր արա մէճլիստէն չըգըպ կիթմէք տէրէճէսինէ կէլմիշլէր տիր: Նիհայէթ Ամիրաեան Արամ էֆ.նին զիհնլէրի Թէսքին ղայրէթ իտէրէք, օգունաճագ մատտէլէրին միւզաքէրէսի վէ Թասվիբի գաթի օլմայըպ, մուվագգաթ օլաճաղը, խանի հէր նէրտէ պէօյլէ օլրալարտա օլտուղը կիպի, լայիհանըն միւտէքբիրճիթը պիր քերրէ օգունուպ Թասվիբ օլունտուգտան սօնրա, իբքինճի աէֆա Թօբլանտու օգունմասընտա, իկի վէ սօն մատտէլէր արասընտա բապըլմա վէ Թէպտիլ ճիհէթինէ միւհիմմէ Թատիլ վէ Թասհիհ օլունապիլէճէկինի պէեան իթմէսի իւզէրինէ, պու իյզահաթտան հէր իքի Թարաֆճա գանաաթ հասըլ օլմուշ, վէ պիթնէնտ լայիհայի հաննեն օգունմասընա վէ միւզաքէրէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր:

Պիրինճիլէրին խարբըլաճագ Նիզամնամէ լայիհասընտա, Կ.-Բաթրիգխանէնին պիր չախս իւզէրինէ օլմասընա, Կ.-Բաթրիգլիք մագամընըն մէրքէզի Իսթանպոլ օլտուղունա վէ Կ.-Բաթրիգլիք մէմուրիյէթինին՝ պիւթիւն Էրմէնի Գաթօլիքլէր իւզէրինտէ հագգ ու սէլահիյէթի հայիզ պուլունտուղընա տաիր օլան իւչ մատտէ, պաղը միւզաքէրաթ իլէ, ֆագաթ հէման պիլա իթիրազ վէ Նիզամնամէի սապըգտա միւնտէրիճ օլտուղու վէճհիլէ, գապուլ օլունմըշ տըր:

Հալպուքի սըրա Կ.-Բաթրիգին ինթիխապը իչին մէվճուտ Եպիսկոպոսլարտան վէ Թէպաայի Օսմանիյէտէն իւչ նէֆէր նամզէտ ինթիխապը, վէ պունուլար Սինօդ մէճլիսինէ Թագտիմ իտիլիպ, իչլէրինտէն պիրինին Սինօտճա Կ-Բաթրիգլիկէ ինթիխապը վէ Պապը Ալիյէ Թաստիգ վէ Ռոմաճա Թասվիբինէ կէլտիկտէ, վաղտա հէնուզ ճարի օլան Նիզամնամէտէ պէյ նամզէտ ինթիխապ օլունաճաղը պէյան իտիլմիշ օլմասըյլա, պէյ նէֆէր նամզէտ ինթիխապ լայիհայընտա իւչ նամզէտ օլմասը իչար իտիլմիշլէրտէն, պու խուսուսա էքէյինճէ մուխալիֆ վէճհիլէ օլմուշ իսէ տէ, նիհայէթ գապուլ օլունմըշ տըր: Ֆագաթ էսկի Նիզամնամէ մուճիպինճէ նալընըզ Եպիսկոպոսլարըն Կ.-Բաթրիգլիկէ նամզէտ օլապիլէճէկի մէջլիսէտէ օլտուղը հալտէ, ինտիխապիլէ Բահանալարտան սաաիր նամզէտ օլմագ չարթընըն գայտը մէյտ րուհանիյան վէ կէրէք աւամ երեսփոխանլարտան պէօյլէք պիր էքսէրիյէթ Թարաֆընտան Թէքլիֆ իտիլմէքլէ, պու ճիհէթ հագգընտա լէհ վէ ալէյհտէ պիր խայլի միւզաքէրաթ ճէրեան իթմիշ, մէճլիսին պիլխասսա Ռոմաճա գապուլիյէթ վէ տաէմը գապուլիյէթի ինթիխալընը հագգընտա ուզուն ուզատըյէ Թէքլիֆի էֆքեար օլմըշ, վէ Եպիսկոպոսլարընըզըն իգթիտար վէ մէզիյէթլէրի, խախոս պազըլարընըն գաֆիյէթ վէ իգթիտարըզըլըղը, վէ հէմ ռուհանի հէմ ճիսմանի իքի մէմուրիյէթի իֆայէ միւգթէտիր օլապիլմէք իգթիտարընը հէր ռուհանի իւզէրինէ պուլմագ բէքտօլայ օլմատըղը, վէ կէրչի Քահանայլարճա տա, հէմ հէնուզ Քահանայ օլմալարըյլա Կ.-Բաթրիգ ինթիխապ օլունապիլմէք իչին պու նիւզաէն պիր խայլի միւքէլաթ չէքիլէճէկի, հէմ տէ Թաշրալարտա Մէրխասալըգ մէմուրիյէթի կիպի վազիֆէլէր իֆա իթմէմիշ օլտուգլարընտան, Թէճրիւպէլէրի վէ իգթիտարլարը նազարը օլաճաղընտան, էվսաֆը մաթլուպէյի հաիզ օլամայաճագլարը միւհիմմիշ օլտուղը ճիհէթլէ, պունլարըն նամզէտ օլմասընտա աախի պիր Թագըմ մանզուրլար խաթըրա կէլէպիլիր իսէ տէ, նիհայէթ մասատ քի զաթէն ետրըլաճագ Նիզամնամէ Ռոմաճա Թասվիբինէ արզ օլունաճագ իսէ, Կ.-Բաթրիգ ինթիխապընտա միւնթէխիպլէրին պիր աղ թահա վասի մէյտան իւզէրինտէ իշ կէօրէպիլմէլէրի վէ օ մէմուրիյէթի մուհիմմէյէ էլէ Էեզըքին ինթիխապ իտէպիլմէլէրի իչին Քահանալարըն տախի նամզէտ օլապիլմէսինէ, ֆագաթ հէր հալտէ իւչտէն զիյատէ նամզէտ ինթիխապ օլունամամասընա գարար վէրիլմիշ տիր:

Մէճլիսլէրին էն միւչքիլ վէ կիւրիւլթիւլի նոգթասը՝ հանկը սընըֆ բահիպլէրին պու հագգա մալիք օլապիլէճէկի քէյֆիյէթի օլուպ, պունըն իչին մէգքիւր գանուն լայիհասընտա, «Կ.-Պատրիարքական ընտրութեան պատականող» տէնիլմիշ օլտուղընտան, պու Թապիր հէր վազըթքի կիպի, պու քէրրէ աախի, մէճլիսաէ հազըր պուլունան ռուհանի Երեսփոխանլար միյանընտա ղայէթ չէտիտ պիր միւնագաշայա գօպու աչմըշ տըր:

Պիր Թարաֆտան Հ. Գաբրիէլ Ծ. Վ. Մէնէվիշեան իլէ Հ. Սահակ Վ. Տէր Մովսէսեան վէ տիկէր Թարաֆտան Կարապետ Վ. Պասմաճեան, Յովսէփ Վ. Ճամճեան վէ Ռաֆայէլ Վ. Էքմէքճեան պուլունտուգ, միւճատէլէ չիտտէթլէ ճէրէեան իթմիշ, կրօնաւոր վէ աշխարհական կըլէր հագգընտա մուֆասսալ մալումաթ վէ իյզահաթ վէրիլմիշ տիր: Իքինճիլէր՝ կրօնաւոր Քահանալարըն վաղիֆէսի մէքթէպ, Թալիմ ու Թէրպիյէ վէ քիթապէթ միւնհասըր օլուպ, միլլէթին իտարէճէ իշլէրինէ գարըշմալարը ճաիզ օլամաղըղը վէ զաթէն Կ.-Բաթրիգլիք իտարէսինէ տէ Թայի պուլընմատըղլարընը իտտիա իթմէքտէ օլուպ, տիկէրլէրի իսէ, քէնտի վազիֆէլէրի՝ մէքթէպ Թալիմ ու Թէրպիյէ խուսուսը օլմաղլա պէրապէր, ճէմաաթճա իշլէրի տէ իֆա իտէպիլէճէկլէրինի վէ իֆա իթմէքտէ օլտուգլարընը, վէ Կ.-Բաթրիգլիկին Թէմի տախիլինտէ պուլունտուգլարընտա, իշպու իտարէի հէր տուրլիւ Թաէլի օլտուգլարընը պէյան, վէ պունլարըն միլլէթէ քեաֆֆէսի ինթիխապլարը իչիւնտա պուլունմագլըգ ու իմթիյազլարը միւլքիյէ հիտտէթար օլմայա հագգըլարը օլտուղընը պէյան էյլէմիշլէր տիր: Պու միւճատէլէ իքի Թարաֆ արասընտա էբէյիճէ կէրմիյէթ քէսպ իթմիշ, ֆագաթ պիր նէթիճէ վէրիլէմէյիպ, սաաթ ամսի կէճէնին 2ըսինի պուլմաշ օլտուղընտան, իշպու միւհիմ միւզաքէրէնին աէվամը մարթըն 8ինճի բազար կիւնիւնէ Թաալիգ իլէ մէճլիսէ խիթամ վէրիլմիշ տիր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՊԷՅՐՈՒԹԱ սու ճէլպ վէ Թեվզիի իչին պիր Օսմանլը անօնիմ չիրքէթի Թէշէքքիւլ իթմիշ տիր,

ՄԷՐՍԻՆ կէօմրիւկի ըըխթըմընըն սէլամէթ վէ մաաֆուզիյէթի, վէ վուգուլի մէյհուզ օլան Թէհլիքէնին րէֆ ու իզալէսի զըմնինտա, բիշկէաշընա պիր սէտ ինշասընա գարար վէրիլմիշ տիր:

ՄԷՇՐՈՒԹԻՅԷԹ գանունլարը սայիրէսինտէ, էսքի բէժիմի Թագվիյէ վէ վաթանա խըյանէթ իթմէք իւզրէ «Գըրմըզը Գալթա» նամընտա էսկի պիր գօմիթէ Թէշէքքիւլ իթմիշ տիր:

ՕՍՄԱՆԼԸ Մըսըր ֆէվգէլատէ գօմիսէրի սապըգը Մուխթար բաշա Մըսըրտագի սէրայընը 175 պին Մըսըր լիրասը պէտէլ իլէ պամուգավէլէ Մ. Անթուան Լաթէյէ ֆիրուխթ իտիպ բէշինաթ օլարագ 15 պին Մըսըր լիրասը ալըգ էյլէմիշ իտի:

Պու քէրրէ ալաֆրանկա 5 մարթտա, Մ. Անթուան Մըսըր մահքէմէսինէ միւրաճաաթլա, Մուխթար բաշանըն քէնտիսինէ սայիր օլմայան պիր սէրայը ֆիրուխթ իթմէսինտէն նաշի մուգավէլէնին ֆէսխինէ լէմէքիւն աաա իտիլէճէյինտէն պահսըլա, 15 պին լիրա բէշինաթ վէրմիշ օլտուղը մէպլաղըն իսթիրտատը զըմնինտա իգամէի տաավա իթմիշ տիր:

Տիկէր Թարաֆտան Մուխթար բաշա, մէզքիւր սէրայ քէնտիսինին միւքի օլտուղը ճիհէթլէ միւշթէրի մուգավէլէյի գաթ իթտիկինտէն տօլայը, զէքը օլունան բէշինաթ, Թազմինաթ մաքամընտա օլտուղը իտտիա իտիյօր:

ԷՇՆԻ ԲԱԶԱՐ սանճաղընտան պիր գըմընըն պիր միլյօն լիրա մուգավէլէմինտէ Սըրպիստան վէ Գարատաղ Թէրգ իտիլմէսի հագգընտա Ռուսիա Խարիճիյէ նազըրը Թարաֆընտան Րիֆաթ բաշայա պիր Թէզքիրէ վուրուտ իտերէք Վիէննա մէհաֆիլինտէ ֆէվգէլատէ հէյէճանը մուճիպ օլտուղը անլաշըլմըշ իսէ տէ Սաարագամ բաշա պու չայիանը գաթիէն Թաքզիպ օլունտուղը պէյան իթմիշ տիր:

ՄԱԼԻՅԷ նազըրը Րիֆաթ պէյ, Խարիճիյէ նազըրը վէքիլի վէ Թիճարէթ Նաֆիա նազըրը Գաբրիէլ էֆ. Մալիյէ միւսթէշարը Մ. Լօրան աւին նէզտը Սատրազամիտէ պիւնաէյէ աախի միւզաքէրաթտա պուլունմուշլար տըր:

325 սէնէսի մալիյէսինէ մախսուս օլարագ Թանզիմ իտիլէն պիւտճէտէ 3 միլյօն 800 պին լիրա աչըգ պուլունտուղը իչիտիլմիշ տիր:

ՓԱԶԸ թէվայիր վէգնէլէրինտէ վէ Օսմանլը պանգասընտա պիրիքմիշ ալիլէք կիւմիւշ սիքքէլէրին հէնիւէն Զարպխանէտէ սարֆ իտիլմէսինէ Մալիյէ նէզարէթինճէ լիւզում կէօսթէրիլմիշ, քէյֆիյէթ մէճլիսը վիւքելաճա Թէզքէքիւր օլունընճա Թէնսիպ իտիլմիշ տիր:

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ղայրը մուհթազամէնին իթֆասը (աաօրթի) իչին իքի այ միւտէթ վէրիլմիշ, վէ պու միւտէթ գարֆընտա միւրաճաաթլա ալաճագլարընը գայտ իթտիրմէյէնլէրին մաթլուպաթը խազինէմատէ իտիլէճէկի իլան իտիլմիշ տիր:

Պու միւտէթ մէսէլէսի սէֆարէթլէր իլէ Պապը Ալի պէյնինտէ մուխապէրաթը մուճիպ օլմըշ տըր:

Սէֆարէթլէր 2 այ մէօհլէթի ղայրը քեաֆի կէօրիւյօրլար Պապը Ալի իսէ աքսինի իտտիա իտիյօր:

Սէֆարէթլէրին գարիպէն Թէմտիտի միւտէթ Թալէպիյէ միւթթէհիտ իւլմէլ պիր նօթա վէրէճէքլէրի խապէր ալընմըշ տըր:

ՍԱՏԱՐԷԹՏԷՆ էնգարէ վալիսի Հաղըմ պէյէ պիր Թէլկրաֆ քէշիտէ իտիլէրէք Տէրսաատէթէ աավէթ իտիլտիկի վէ մումաիլէյհին Զիլվէր պէյին էերինէ Շէհր էմինի Թային իտիլէճէկի իչիտիլմիշ տիր:

ՍԸՐՊԻԱՆԸՆ Նովի Բազար սանճաղընտան պիր գըմընը ալմագ Թասավվուրընտա պուլունտուղընա տաիր օլան չայիալարըն պի էսաս օլտուղը Սըրպիա սէֆիրի աւին Սատրազամ հազրէթլէրինէ պիլտիրմիշ, վէ Սըրպիա հիւքիւմէթինին Տէվլէթը Ալիյէյէ գարշը հըսսիյաթը տօսթանէ պէսլէտիկինի պէյան իթմիշ տիր:

ՏԻՑԱՐՊԷՔԻՐ մէպուսը Բիրինճի զատէ Արիֆ էֆ. էվվէլքի կէճէ սաատ 6տա վէֆաթ իթմիշ տիր: Մումաիլէյհ օ կիճէ պիր զիյաֆէթտէն ավտէթինտէ վէֆաթ իթտիկինտէն այիլէսի զէհիրլէտիկինտէն չիւպհէլէնմիշ վէ աւին «օթօբսի» ամէլիյաթը պիլ իճրա գըլըղ խասթախանէսինտան վէֆաթ իթտիկի անլաշըլմըշ տըր: Արիֆ պէյին ինթիխապը էսասընտա, Տիյարպէքիրտէ վուգու պուլան գըթթալ միւչէվվիգլէրտէն պիրի օլտուղը իտտիա իտիլէրէք ինթիխապընըն Թաստիգ իտիլմէմէսի իչին մահալլի էրմէնիլէրի իլէ մէրխասախանէ Թարաֆընտան Թէլէկրաֆլար վէրիլմիշ իտի իսէ տէ, մէճլիսը մէպուսանը Թաստիգ իթմիշ իտի:

ՍՈՆ ԹԵԼԷԿՐԱՖ

ՍՕՖԻԱ, 15 մարթ.—Տէվլէթը Ալիյէ վէ Ռուսիա խարիճիյէ նազըրլարը արասընտա Պուլկարիստան Թազմինաթընա տաիր ճէրէյան իթմէքտէ օլան միւզաքէրաթ Թարաֆէյնին իթիլաֆը իլէ նէթիճէլէնտիկի Բէթէրսպուրկտան բէտժէն պիլտիրիլիյօր: Մէզքիւր իթիլաֆ չու 3 մատտէյէ մուխթասար մէվճուտ տըր.

1 մատտէ.—Տէվլէթը Օսմանիյէ գաբար վէ զէյլան մուգապիլի օլմագ իւզրէ 125 միլյօն ֆր. Թազմինաթը նագտիյէ իլէ իքթիֆա էյլէյէճէք տիր:

2 մատտէ.—Պապը Ալի վէ Պուլկարիստան Նաֆիա նազըրը Մ. Լիափչէֆ արասընտա գարարկիր օլան մըգտար, էսաս Թութըլմագ չարթը իլէ, Ռումէլիի Շարգի չըմէնտէֆէրլէրինին, Պուլկարիստան հիւքիւմէթինէ միւլքիյէթինէ կէչմէսինտէն տօլայը չուռասանմանըն գարար զէյլանը մէզքիւր Թազմինաթտան մահսուպ իտիլէճէք տիր:

3 մատտէ.—Տէվլէթը Ալիյէնին Ռուսիա հիւքիւմէթինէ պօրճլը օլտուղը Թազմինաթը նագտիյէ նէնիշէ 5 ֆայիզ իլէ սէրմայէ հալինէ իֆրազ իտիլտիքտէն սօնրա հասըլ օլաճագ նէքտէն Պուլկարիստանըն վէրէճէկի 125 միլյօն ֆըրանգըն մահսուպը իճրա իտիլէճէք տիր:

ՊԷԼԿՐԱՏ, 13 մարթ.—Իւչ նիւզ զիչիտէն իպարէթ իլք Ռուս կէօնիւլլի գաֆիլէսինին կէլմէսինէ պէքլէնիլիյօր. Ռուսիատա կէօնիւլլի գայտ օլունանլար 40 պին քիշիյէ պալիղ օլմուշ տըր. Նաթթա Տէյլի Մէյլ կազէթասընըն իչարընա նազարէն՝ Սլավ գարըտաշլարընըն իլք իշարէթինէ հազըր չըգմագ իւզրէ 20 պին Ռուս կէօնիւլլիւսի հազըր պուլունըյօրլար:

ԲԱՐԻԶ, 14 մարթ.—Րիֆաթ բաշա Պէրլին, Ռոմա վէ Վիէննա Թարիգիլէ Սթանպօլա կէլմէք իւզրէ հարէքէթ իտէճէք տիր:

ՍՕՖԻԱ.—Իտարէի ճէտիտէտէն պէրու Թիւրքիաա սաքին Պուլկարլարըն հալի հագգընտա միւզաքէրէ իչին Թէշքիլ օլունան Մաքէտոնիա-Էտիրնէ ճէմիյէթի գարիպէն տաղըլաճագ տըր:

ԲԱՐԻԶ.—Ճէզաիրտէն պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Ֆասլըլար՝ Ճէզաիր հուտուտը իւզէրինտէ պիր քէարպանա հիւճում իտէրէք նաղմա իթմիշլէր, վէ իչլէրինտէ պուլընան 10 գաաար Նահուտիլէրի էօլտիւրմիշլէր տիր:

ՊԷԼԿՐԱՏ.—Ֆօնթ Ֆօրկախըն նօթասընա Սըրպիսթանըն ճէվապը նաթըն Վիէննաա Թէպլիղ օլունաճագ տըր:

Մէվսուգտէն խապէր ալընտըղընա կէօրէ, Սըրպիսթան իչպու ճէվապնամէսինտէ, 10 մարթտա Թէպլիղ էյլէտիկի Թահրիրաթը ուսուլիյէտէն պահս իտէրէք, Սըրպիսթան իլէ Աւսթրիա-Մաճարիսթան արասընտաքի միւնասէպաթըն Թապիի հալտէ պուլունտուղունը, վէ իգի հիւքիւմէթ արասընտա էվվէլճէ ագտ իտիլէն Թիճարէթ մուգավէլէնամէսինին պու սէնէ նիհայէթինէ գատար էնիտէն պու սէնէ Սըրպիստան բիզա կէօստէթէրէճէյինի պիլտիրմիշ տիր:

Պունտան պաչգա, չայէտ Աւսթրիա-Մաճարիսթան բարլամէնթօլարը, Թիճարէթ մուգավէլէնամէսինի գապուլտէն իմթինա իտէրլէր իսէ, օ զէման Սըրպիսթանըն հանկը նօգթալարա իթիրազ օլունտուղունը աչըգ սուրէթտէ պիլմէք իսթէյէճէկինի, պունըն պիլմէտիքճէ միւզաքէրաթա կիրիլէմէյէճէկինի տէ պէյան էյլէյէճէք տիր:

ԲԱՐԻԶ.—Ռոմատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, պահրիյէ նէզարէթի, „Վրայթըն գապիլը սէվգ հավա կէմիլէրինի գապուլ էյլէմիշ տիր. մուահէտէ պէզգաթ Թալէպէ նէթիճէլէնէճէք տիր:

—Ֆրանսա խարիճիյէ նազըրը սապըգը Մ. Հանօթօ, Պալգան մէսէլէլէրի հագգընտա Թասավվուր իտիլէն կօնֆէրանսա հագգընտա պիր կազէթատա, միւթալէա էյլէտիկի սըրատա, Թիւրքիա իլէ Աւսթրիա Մաճարիսթան արասընտա իթիլաֆ հասըլ օլունտըղընա, վէ Թիւրքիա իլէ Պուլկարիսթան պէյնինտէ տախի պէօյլէ պիր իթիլաֆ մէյտանա կէլմէք իւզրէ պուլունտուղընա նազարէն՝ պէօյլէ պիր գօնֆէրանսըն աքտը լէհիւնէ իխթիյաճ գալմամըշ օլմագտան պաշգա պիր չէյէ յարամայաճաղը պէյան իթմիշ:

ԼՕՆՏՐԱ.—Սանթիակօ (Շիլի ճիւմհուրիյէթինին բայիթախթը) տան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ՝ Աֆքէ պօղազընըն աչըլմասը ամէլիյաթը գօլայճա իճրա իտիլէպիլէճէք տիր:

Պու էնի պօղազ վասըթասըյլա Աթլանթիք տէնիզինտէն, Պահրը Մուհիթը Քէպիրէ գատար օլունաճագ ազ միւտէթ զարֆընտա սէյահաթ վէ նագլիյաթ գապիլ օլաճագ տըր:

ԲԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ.—«Թիճարէթը Էճնէպիյէ Ռուս Պանգասը»նըն պաշլանճըճտէ 9 Թէմէթթիւ վէրէճէյի հագգընտաքի հավատիսի խիլաֆ օլուպ, մէզքիւր պանգա պու սէնէ տախի սաբըգ սէնէլէրի աաաէթլարա նիսպէթ 10 Թէմէթթիւ Թէվզի իտէճէք տիր:

—Ռուսիա պաշ վէքիլի վէ տախիլիյէ նազըրը Մ. Սթօլիփինին միւթէխաօլտուղը աղ ճիյէր իլէթի (Թօզաառ) քէօպը չիտտէթ էյլէտիքիլինտէն տախիլիյէ նէզարէթի վէքալէթի մալիյէ նազըրը Մ. Քօքօվցէֆէ ինգըլամ իթմիշ տիր:

ՌՕՄԱ.—Մաարիֆտէն պիլտիրիլտիկինէ նազարէն՝ Գանըը Սէֆիրտէն եագընտէն ալըը ու սէֆէր էյլէտիկի էմնտէ, Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ Սէրանիա գըալը իլէ Վիէննա միւլագաթ իտէճէք տիր:

ՌՕՄԱ.—Աֆիէթի տէհշէթ ֆէլաքէթտան տօլայը, մաճէվ ու միւճէհէզ օլան Մէսինա խարապէլէրինտէ պուլունըգ վէրէսէսի զուհուր իթմէյէն վէ միլյօնլարա պալիղ օլան մէպալիղին ճէմիլի Իթալիա Մալիյէ նէզարէթինէ Թանզիմ իտիլմէքտէ տիր:

Մէպալիղի մէզքիւրէ, պէրհայաթ գալան գազազէտէկեան իչին աչըլան իանէ տէֆթէրլէրինէ գաւմ ու իխսալ իտիլմէյիպ, Իթալիա խազինէսինէ վարիտաթ գայտ իտիլէճէք տիր:

ՏՕՐԷՆՀԱԿ.— Տիւնքի կիւն, պէլէտիյէ ինթիխապաթը իճրա օլունտը. Իլք տէֆա օլարագ գատընլար իչպու ինթիխապաթա իշթիրաք էյլէմիշլէր տիր:

Ինթիխապ իտիլէն 20 աազալըգթէրէտէն 2սի՝ վէ 12 բաաիգալլարտան քէզա 2սի, սաղ Թարաֆ գանտտանլարտան քէզալիք 2սի, վէ սէրպէսթ ֆըրգասընտան 1սի գատըն օլմագ իւզրէ ինթիխապ իտիլմիշլէր տիր:

ԲԱՐԻԶ.— Պահրիյէնին իսլահաթ իչին Թախսիսաթը մուհիմմէ Թալէպ իտիլմէսինտէն նաշի Մալիյէ վէ Պահրիյէ նազըրլարը պէյնինտէքի իխթիլաֆ հալլ ու Թէսվիյէ իտիլմիշ, վէ 1910 սէնէսի իչին 30 միլյօն ֆրանգ Թախսիսաթը միւնզամմէ Թալէպ իտիլմիշ տիր:

Պինաէն ալէյհ՝ պահրիյէնը վիւքելա պէր Թարաֆ օլմուշ տըր:

ԲԱՐԻԶ.— Սէթէնճէլ մէսէլէսի խիթամ պուլմուշ տըր:

Մասամագէլ Սէթէնճէլ քէնտի գօմիսարընըն վէ վալիտէսինին գաթլինտէ պաչլըճա ֆայիլէ օլմագ իւզրէ միւթթէհիմ օլմուշ տըր:

ԳԱՔՈՒ.— Նէֆթ բիւյաղը Թութկուն տըր, իքի կիւն զարֆընտա 208 պին բուտ նէֆթ նագլ օլունմուշ օլուպ. բէշին օլարագ պէհէր բուտըն ֆիաթը 20½ քօբիգ րաաթէսինտէ սաթըլմըշ տըր:

ԻԽԹԱՐ

Կազէթամըզա նէշր օլունմագ իւզրէ կէօնտէրիլէն մէգալէ վէ մէքթուպարըն մուհարրիրլէրինտէն՝ միւրէթթիպլէրէ գօլայլըգ օլմագ իւզրէ քեաղըտըն եալընըզ պիր Թարաֆընա եազմալարընը րիճա իտէրիզ:

ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Մէրքէզ սալթանաթը Սէնիյէտէ արամազ ճէնուպը ճէնապը Միւլիւգեանէ իտարէսի իչին 325 սէնէսի մարթընտան չուպաթ նիհայէթինէ գատար լիւզումը օլուպ պաչզա պաչզա միւնագասայա գօնըլան 12 միլյօն գըյէլ ճէտիտ սամանըն պէհէր գըյէլ ճէտիտի սիմ մէճիտի 19 զլ. հիսապըլա 14 բարատա Թալէպի էօհտէսինտէ օլուպ մարթըն 5ինճի բէնճշէնպէհ կիւնիւ գարարը իթա վէ 7նճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 Թէնզիլի վէ նիզամիյէ հաթաշ անպարը իչին միւզթէզա 2 միլյօն 500,000 գըյէլ ճէտիտ քէօմիւրին պէհէր 100 գըյէլի ճէտիտի 34 զլ.տա կէվէ 150,000 չէքի հաթապըն պէհէր չէքիսի 24 զլ.տա Թալէպի էօհտէսինտէ օլուպ մէզքիւր մարթըն 10ընճը սալը կիւնիւ քէզալիք գարարը իթա վէ էրթէսի չարշէնպէհ կիւնիւ 100տէ 5 Թէնզիլի գապուլ իտիլէճէկինտէն իթայա Թալիպ օլանլարըն էյեամը մէզքիւրէ ղարֆընտա Հարպիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի լէվազըմաթը ումումիյէսի ակկէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի:

26 շուպաթ 324

* *

Իզմիրէ օրտուի Հիւմայունտա արամազ ճէնուպը ճէնապը Միւլիւգեանէ 1 սէնէլիք իտարէլէրինէ միւզթէզա օլուպ մէվզիի միւնագասայա վազ օլունան բուղտայը սաաթ իլէ Տէրսաատէթտէ պուլունան հայվանաթը էմիրիյէնին քէզալիք 1 սէնէլիք իտարէլէրինէ իգթիզա իտէն վէ միւնագասասա պուլունան արբանըն կէրէք Թօբտան վէ կէրէք գըըմ գըըմ իթասընա Թալիպ օլանլարըն չէրաիթինի անլամագ իւզրէ Հարպիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի լէվազըմաթը ումումիյէսի ակկէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի:

2 մարթ 325 3—1

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ միւպայէա օլունաճագ ֆօթին գունտուրա վէ ճիզմէ վէ սաիրէ ֆիաթը մալիմէ իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարթըն 4նճի չարշէնպէհ կիւնիւ սաաթ օնտա գատար 100տէ 3 Թէնզիլի պիլգապուլ իհալէ մէզքիւրտէ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան չէրաիթը միւթէֆէրրիասը անլամագ վէ միւնագասայա տախիլ օլմագ իսթէյէնլէրին 100տէ 10 նիսպէթինտէ Թէէմինաթ աղճէսինի վէ խա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթասհըպէն Խազինէի ճէլիլէի միւչաւիրլէյհայա կէլմէլէրի:

* *

Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ միւպայէա օլունաճագ աչըգ ատթարընըն պէհէր Թօբը մէճիտիյէ 20 զլ. հիսապըլեա 1 զլ. 87 սանթիմտէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարթըն 4նճի չարշէնպէհ կիւնիւ իհալէի էվվէլիյէսի վէ իհալէ մէզքիւրտէն 7նճի ճումաա էրթէսի կիւնիւնէ գատար 100տէ 3 Թէնզիլի պիլգապուլ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան չէրաիթը միւթէֆէրրիասը անլամագ վէ միւնագասայա տախիլ օլմագ իսթէյէնլէրին 100տէ 10 նիսպէթինտէ Թէէմինաթ աղճէսինի վէ խա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթասհըպէն նիհայէթ սաաթ օնա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւչաւիրլէյհայա կէլմէլէրի:

1 մարթ 325 3—1

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 15 մարթ

Ինկիլիզ էհամը Ինկ. լիր.	83.87
Օսմ. էհամը Ունիֆիէ	92.50
» » » գարանթը	92.25
Օսմանլը Պանգասը	18.25
Ռուս 4%	84.75
Պուլկար իսթիգրազը	102.
Գամպիօ Բարիզ 10 ավվալտէ	25-33

Բարիզ 15 մարթ

Գօնսօլիտէ Ունիֆիյէ աչըլըշը	95.35
» » գաբանըշը	95.45
Ֆրանսըզ էսհ. 3% ֆր.	97.97
Ռումէլի չըմէնտէֆէրէրի	174.
Օսմանլը բէժիբի էսհամը	364.
» Պանգասը	711.
Ռուս 5% 1906	99.75
Գրէտի Լիօնէ	1224.
Իթալիա էսհամը	103.15
Սբանեօլ	99.—25
Թրանսվալ	57.—75
Գամպիօ իւչ այ վատէ	25.230

Վիէննա 15 մարթ

Լօնտրա իւզէրինէ Գամպիօ	239.90
Ռումէլի չըմէնտէֆէրէրի ֆր.	181.
Օսմ. Րէժի ազսիօնը ֆր.	331.

Պէրլին 15 մարթ

Ռում. չըմէնտէֆէր (մարգ)	142.50
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20.370

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Ունիֆիէ աւին ազլ. գաբ.	100.39
» » էն եիւքսէք	101.13
» » էն աշաղը	101.35
Գու տաղան ազլըշը ք. ք.	101.08
Ռում. չըմ. ազսիօն. գաբանըշը	173.½
» » էն եիւքսէք	174.¼
» » էն աշաղը	173.⅜
» » աչըլըշը	173.¾
Րէժի ազսիօնը Լ. Օս.	16.
Նէֆթ Քէօֆ Թրամվայ չիրքէթի հիսսէ սէնէտաթը Լ. Օ.	2

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Թրամվայ	06.85
Ժիւթէմիս	3.25
Օպլիգասիօն Թրամվայ	490.
Անատօլու Օթօման	4.05
Լօրիօմ	53.
Պանգ Նասիօնալ տը Կրեւ	412.50
Թրանսվալ	58.
Զաթրէթ	19.
Գրէտի Ֆօնսիէ էժիբսիէն Ա.	288.
» » » Բ.	253.
Րըվիթըմ Թանվիլոթը ք.ք.	432.
Գալիա	—.
Գարտաաս	20.50
» Օրտինէր	23.50
Անատօլու չըմ. ազսիօնը	15.27
Շիր. Խայրիյէ հիսսէ. Լ.Օ.	36.
« « Համիտիյէ	1.30

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 զլ.տան	Զլ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆօտզը	108.03
Մէճիտիյէ	101.
Ինկիլիզ լիրասը	109.30
Ֆրանսըզ լիրասը	87.08
Ռուպլ	90.—
Գրիմէյ ալթունը	50.
Գօլտան գայմէսի	8.67
Լօնտրա չէք	109.25
Բարիզ չէք	23.01¼

ԻՀԹԻՅԱԹ ՍԱՆՏԸՂԸ

ՎԻՆԷՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՅՆ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՇԻՒՊԷՍԻ

Գալաթա վէ Սթամպօլ

Սէրմայէսի 130 միլյօն գուրօն քրամիլէն մէվճուտ տըր

ԻՀԹԻՅԱԹ ԹԱԳՐԻՊԷՆ 38,000,000 գուրօն տըր.

Պայլըճա չարթլար չունլար տըր

Թէսլիմաթ՝ ալթուն զըր. իւզէրինէ օլաճագ տըր, վէ 50 զըր.տան աշաղը Թէսլիմաթ գապուլ օլունմայաճագ տըր:

ՎԻՆԷՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՅՆ՝ պու կիւնքի գարարա կէօրէ նալընըզ 1000 լիրայա գատար մէպլաղ Թէսլիմ իտէն իչին 100 տէ 3½ վէ պու մըգտարը Թէճավիւզ իտէն պալըղսը իչին անճագ 100 տէ 3 ֆայիզ վէրէճէք տիր. մամաֆիհ, բարա Թէսլիմ իտէճէք զէվաթը 15 կիւն էվվէլ մահալլի կազէթալարը իլէ խան պէրասը իթմէք չարթըլա մէզքիւր ֆաիզի Թէնզիլ վէ խա Թէզիիտէ մուխթար տըր:

100 լիրայի Օսմանիյէտէն աշաղը օլան Թէսլիմաթ՝ իսթէնիլտիկի անտէ իատէ օլունապիլիր:

Պունտան եօգարըզի մէքլիւպլազաթ՝ էվվէլիւնտէն վէրիլէճէք պիր Թահրիրի իխբար Թալի սիր չէօյլէ քի,

Լիր. Օսմ.տէն	Լիր. Օսմ. յէ գատար	
100	150	3 կիւն էվվէլ
151	200	6 « «
201	500	10 « «
501	1000	15 « «
1001 վէ պունտան եօգարը իչին		30 « «

ՎԻՆԷՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՅՆ՝ իսթէյէնկի անտէ ճըզտանտա կէօրիւլէն ալաճագը սանճըը մէվսուաթա Թէէսիս իտէրէք, մէրգումըն հիսապընը գարամազ հագգընը մուհաֆազա իտէր

ՎԻՆԷՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՅՆ՝ ապօլմանի օլմայան նամընա սաիր ճըզտան վէրէպիլիր՝ պու Թագտիրտէ մէքլուպաթէ անճագ էվվէլճէ Թային իտիլէն վէլի վը խա վասի իճրայէ սէլահիյէթտար տըր:

Իհթիյաթ սանտըղընտան մատտա Վինէր Պանգ Վէրայն՝ պանգա մուամէլաթը սաիր իճրա իտէր:

ԹԱՇՐԱ ԱՊՕՆԷԼԷՐԻՄԻԶԷ

ՄԻՒՀԻՄ ՊԻՐ ԻՀԹԱՐ

Թաշրաաա մուգիմ միւհթէրէմ ապօնէլէրիմիզին ապօնըման վաւէլէրի խիթամ պուլտուկըտա պիր քէրէ խապէր վէրիլտիկի հալտէ հէնիւ պէտէլը ապօնըմանը կէօնտէրմէմէյէնլէրին կաչէթալարընը գաթ էյլէյէճէկիմիզի պէյան էյլէրիզ։

Բօսթախանէտէ պազըն սէհվիյաթ վուգու պուլտուղընտան, ապօնըման պէտէլի օլարագ բօսթախանէյէ թէվտի իտիլէն բարանըն մանտաուաթ նումերօսունը հէր հալտէ մէքթուպլա պիլտիրմէլէրինի ալրճեա էտէրիզ։

Բէգա ապօնըման պէտէլի օլարագ բօսթախանէյէ բարա թէվտի իտէն գաթ՝ չայէթ մէքթուպ կէօնտէրմէզ իսէ մանտաուաթ գուբօնըրըն արգասընտա 2-3 սաթըրլըգ պէյանը էթքեար էյլէմէսի չարթ տըր. վէ պու թէտպիր էն միւնասիպ օլտուղընը թաշրա ումում ապօնէլէրիմիզէ պէյան էտէրիզ։

Բէգա ապօնէ պէտէլի օլարագ բօսթախանէյէ բարա թէվտի իտէն գաթ՝ մանտաուաթ գուբօնըրըն իւզէրինէ ապօնէնին ասըլ իսմինի վէ ատրէսինի եազըլըրմասը վէ բարայը թէվտի իտէն մէհհալ չախսըն իսմի եազըլըրմամասը լազըմ կէլիր։

ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Յէշ ֆապրիգասի Հիւմայունը իչին միւգթէզա օլուպ միւպայաա օլընմագ իւզրէ մէվզիի միւնագասայա գօնըլան 300 մէթրօ գարթ չէֆիրինին պէհէր մէթրօսը 13 ղր. օլարագ թալիպի եօհտէօրինէ օլուպ 325 սէնէսի մարթընըն 5ինճի կիւնիւ սօն գարարը վէրիլէճէգ վէ էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէմինատ գաթիէ ալընաճագ տըր։ Թէնզիլը ֆիյաթ իլէ իթայա թալիպ օլանլարըն Հարպիյէ նէզարէթի լէվազըմաթը ասկէրիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։

25 չուպաթ 324

* *

Նիզամիյէ անպարլարը իչին մէվզիի միւնագասայա գօնըլազը էվվէլճէ իլան էտիլէն էրզագ վէ սաիրէտէն բաթաթէսին պէհէր գըյէի ճէզուի 18 վէ գէյմաղըն 100 վէ սապունը 129 բարաատա թալիպլէրի եօհտէօրինէ թէգարրուր իթմիշ օլուպ չէհրը հալին 28ինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէմինատ գաթիէ իրիւթէճէկլիտէն օլվէճհլէ թէնզիլ իլէ իթայա թալիպ օլանլարըն Հարպիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի լէվազըմաթը ումումիյէսի ասկէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

26 չուպաթ 324 3—3

* *

Նիզամիյէ գապանը թագիմ ֆապրիգասի Հիւմայուն իչին 325 սէնէսի մարթընըն չուպաթ նիհայէթինէ գատար 1 սէնէ գարֆընտա լիւզումը օլաճագ ալընմագ իւզրէ մէվզիի միւնագասայա գօնըլան 240 գըլէմ էչեար միւխթելիֆ ֆիրաթլարըլա թալիպի եօհտէօրինէ տիր պուլարըն մարթըն 7ինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւնէ գատար միւնագասասընտա տէվամ իլէ հէվմը մէզքիւրտէ գարարը իթա վէ 9ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ տէ 100տէ 5 թէմինատ գաթիէ իւլէճէկլիտէն թէնզիլը ֆիյաթլա իթայա թալիպ օլանլարըն պու պապտէ մալիւմաթ ալմագ վէ անա կէօրէ թէնզիլաթ իճրա էյլէմէք իւզրէ եայմը մէզքիւրէ գատար իւքէտլէրընտէ Հարպիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի լէվազըմաթը ումումիյէսի ասկէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

26 չուպաթ 324 3—2

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

10 'տէ 4 ֆայիզլի Օսմանլը Գօնսօլիտաասիօն թահվիլաթընըն 1909 1/14 մարթաա վաքէսի խիթամ պուլան 38 նումերօլը գուբօնլար պէտէլի իլէ փիտար. 1տէ քէչիտէ իտիլիպ ամօրթի իտալէթ իտէնլէրին պէտէլի 1 մարթտան իթիպարէն բազարտան մաատա հէր կիւն եօլլէնտէն էվվէլ ալաֆր. սաաթ 10տան եօլլէնտէն սօնրա սաաթ 2 պուչուղա գատար ճումաա կիւնլէրի իտէ եօլլէնտէն էվվէլ ալաֆր. սաաթ 10տան եօլլէնէ գատար Գալաթաաա Օսմանլը Պանգասը կիշէսինէ թէէտիյէ օլունաճաղը թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր։

Նումերօլարը հավի գօբօնլը գուբօնլարը մուգաայիլ, պէտէլլաթը 20 կիւն սօնրա Օսմանլը Պանգասը գաշաասընտան իֆա օլունմագ իւզրէ, համիլլէրինէ պիր գըթա իլմուխապէր իթա գըլընաճագ տըր։

27 փետր. 1909 15—11

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Րէժի սամփա գանունընըն 9ընճը մատտէսինին 94 նում. սընտա մուհարրէր օլտըղը իւզրէ, էչխաս թարաֆընտան թանզիմ վէ թէրթիպ իտիլիպ, մէմլէքէթ նաս օլան մահալլէրէ վազ վէ եա տաշվիրլէրա թայլիգ իտիլէն վէ եախօտ սաիր սուրէթլէ թէչհիր օլունան վէ քեաղըտ, մուգավաննըն ղայրը օլարագ եափըլան պու միսիլլու իլանաթ սէնէվիյէ սամփա րէսմինէ թապի օլտուղը միւգէլլէֆիյէթէ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէճէ իլեթար օլունըր։

Իշպու րէժի սամփա, հէր սէնէ մալիյէնին իպթիտասընտա 35ինճի մատտէսինէ թէվֆիգէն թէէտիյէ օլընմալըտըր։

Պինաէնալէյհ՝ միւգէլլէֆինէ պու պապտա մարթ իպթիտասընտան 30 ապրիլ 909 թարիխինէ գատար 2 այ միօհլ վէրիլմիշ օլտուղընտան, պու միւտտէթ գարֆընտա Գալաթա մէրքէզ սամփա խազինէսինէ միւրաճաաթլա մէզքիւր գանունըն 3ինճի ֆասլընտա թէվֆիգէն միւգթէզիյաթը գանունիյէյի իֆայի էյլէմէլէրի վէ պիլաքիս, պու միւտտէթ միւրուր իթտիքի թագտիրտէ, 325 սէնէսի նումրետ չու. րէսմը սամփայը իֆա իթմէյէնլէրտէն, գանուն մէզքիւրէ իչիւն 38ինճի մատտէսի թէվֆիգէն ճէզայը նագտի ալընաճագ տըր։

Թէրքօսիւտէ մէյտան վէրէճէկլէր իչին, 324 սէնէսի իպթիտայընտան վէ նարջօ նիհայէթլէրինտէ վէրիլմիշ օլան բուսուլէ, սըրֆ մէզքիւր 324 սէնէսինէ մախսուս օլմագ իւզրէ սաա իտիլմիշ օլտուղընտան, չու հալտէ րէսմը մէզքիւրըն 3-5 սէնէսի նումրաա թէճտիտա իտիլմէսի լազըմ կէլէճէկի սլագասապանընտա մէզքիւր միւտտէթ գարֆընտա իլան օլունըր։

21/6 մարթ 1909 12—6

* *

Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսինէ օտասը վէ խատէմէյէ սէնէվի իքիա վէ թէվզի գըլընաճագ օլան մէլպուսաթ վէ խաքի սիյահ չուխադան պապլըմըշ 4 գաթ Սթամպօլին թագըմը վէ քէզա սիյահ չուխատան պապլըմըշ 4 գաթ բըթէնկօթ թագըմը վէ թէօրօմինին խազասը ալթըն վէ 44ինին խազասը ըմր արմայը օլմագ իւզրէ լաճիվէրտա ըինկօթ չուխատան պապլըմըշ 48 գաթ սթամպօլին թագըմը վէ (D. P. O.) մարգալը 46 գաթ գըտա ճաքէթ թագըմը վէ գօյու լաճիվէրտա ըինկօթ 14 գաթ գըլըճ բալթօ վէ կիւմիւչի քէթէն պէզաէն պապլըմըշ 13 գաթ էլպիսէ վէ 17 թագըմ տա ժանտարմա վէ բօլիս մէմուրլարընտա մախսուս իւնիֆօրմատան իպարէթ էչեա պու քէրրէ միւնագասայա վազ իտիլմիշ օլտուղընտան, իթտա թալիպ օլանլարըն օլ պապտաքէ միւրէճէքլէրի քէչէրի միւպաէլին բուսուլա իլէ պէրապէր չուգա վէ սաթար վէ թիւլմէ նիւմունէլէրինի պիր գարթ տէրունընտէ գօյարագ մէօհիւրլէտիքտէն վէ հէր գարթըն միւնթէվի օլտուղը նիւմունէնին նէվի ճինսընը տաիսի իւզէրինէ իչարէթ էյլէտիքտէն սօնրա 1909 ապրիլ 1/14տէն էվվէլ իտարէի մէրքէզիյէյէ իրսալ իթմէլէրի լազըմ կէլտիկի իլան օլունըր։

25/10 մարթ 1909 13—3

* *

Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսինէ կէրէք Անատօլու վէ կէրէք Րումէլիտէ սաիր պահրտա քէչէն մէմլահալար իլէ թուզ մէնպաա վէ մաատէնլէրինին իդրաճաթ վէ իտէճմէ ումուրընտա իսթիխտամ իտիլմէք իւզրէ միւհէնտիսլէր իսթիխտամ վէ թայինինէ պու քէրրէ լիւզում կէօրիւլմիշ օլմաղլա, մէզքիւր միւհէնտիսլէրին չէրաիթ գապուլ վէ իսթիխտամը պէրվէճհը զէիր պէյան օլունըր.

Տուխուլէ թալիպ օլանլարըն իւնթիխապը իսուսունտա իպրազ վէ իւզէճէկլէրի չահատէթնամէ վէ սաիր կիպի էվրագը րէսմիյէ նազարը իթիպարա ալընաճաղը կիպի, տէրէճէի իգթիտար վէ էհլիյէթլէրի սախի թէճրիպ օլունաճագ տըր։

Պու միւհէնտիսլէրէ չէհրի 1200 ղրուշտան 1500 ղրշ-ա գատար մաաչ թախսիս օլունաճագ վէ մուամիլէիֆիմ էվվէլ էմրտէ մէմլահալարտան, եօլլընըզ ամէլիյաթա նէզարէթ իթմէք իւզրէ մուվագգաթէն իսթիխտամ գըլընաճագ տըր. վէ մագամիի իպրազ իտէճէկլէրի իկտիտար Տույունը ումումիյէնին չայանը մէմնունիյէթ կէօրիւլտիկի թագտիրտէ պիլախարէ թուզ ամէլիյաթընը իտարէ իթմէք իւզրէ միւհէնտիս թային օլունապիլէճէքլէր տիր։

Միւհէնտիսլէրին Թիւրքճէ Ֆրանսըզճա գօնուչմաղը պիլմէլէրի չարթ տըր։ Իշպու չէրաիթ տաիրէսինտէ տուխուլէ թալիպ օլանլարըն իտարէի մէրքէզիյէ պախթիէթիամէն միւրաճաաթ էյլէմէլէրի վէ էսթիսամէլէրինէ հալիզ պուլունտուղը չահատէթնամէ, թասաիգնամէ վէ սաիրէ կիպի էվրագըն սուրէթլէրինի բաալէթ իթմէլէրի լազըմ կէլիր։

Իսթիտաամէլէր անճագ եօնիւմիզտէքի Րումի մարթըն 14ինէ միւսաատիֆ ճումաա էրթէսի կիւնի աքչամընա գատար գապուլ օլունաճագ տըր։

23/8 մարթ 1909 6—4

* *

Ատաբազարը գազասընտա Թայֆ վէ Գարասու նահիյէսի տախիլինտէ քեայէն Սագարիա պօղազընըն մա հավլէար պալըգ բուսամըլա մա խարիճ Գարասու կէօլինին օայրը մահի րուսումը թէվհիտէն վէ 325 սէնէսինէ մահսուպէն մահալլինէ մէվզիի միւզայէտէյէ վազ իտիլմիշ օլտուղընտան պուրաճա իլթիզամընտա թալիպ օլուպ տա բէյ սիւրմէք վէ չէրաիթը միւզայէտէյի անլամագ իսթէյէնլէրին Տէրսաատէթ վէ միւլհագաթը Տույունը Ումումիյէ նէզարէթինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լիւզումը իլան օլունըր։

27/12 Մարթ 1909 4—2

ՏՕՔԹ. Ա. ՈՒՆՃԵԱՆ
ԳՈՒԼԱԳ, ՊՐՈՒՆ ՎԷ ՊՕՂԱԶ
ԷՄՐԱԶԸ ՄԻՒԹԷԽԱՍՍԻՍԻ

Բարիզտէ իքմալը թահսիլ իտէրէք, չիմտիյէ գատար իսթիմալ օլընմամըշ էլէքթրիգ, օրճագ հավա վէ սաիր նէվիճատ ուսուլ վէ ալէթ իլէ սաղըրլըղը, մուզմին պուռ աղրըլարը, պուռ թէօնմէլէրի, գուլագ չընլամալարը, վէյհասը հէր նէվի էմրազը թէտավի, պրուն վէ խրագ իւզրէիտէ օլան սույի էչքեալը (ամէլիյաթ) ամէլիյաթ իթմէքսիզին նէվիճատ պիր ուսուլ իլէ իզալէ, պօղազտաքի պատէմճիքլէրի՝ գան կէթիրմէքսիզին, ալէթը մախսուսէսի իլէ գաթը, պօղազ վէ պուռ իւզէրինտէքի հէր նէվ ամէլիյաթը իճրա իտէր. հէր կիւն եօլլէնէ գատար Պահչէ Գարուսընտա, համիտիյէ սէպիլի գարչըսընտա, Իթթիճեան էճզախանէսինէ, եօլլէնտէն սօնրա Պէյօղլունտա, Տօգթօրլար Թագսիմ Ֆրանսըզ խասթախանէսի գարչըսընտա 41 նումերօլը խանէսինտէ պուլընըր. բէնճչէնպէ կիւնլէրի՝ եօլլէնտէն սօնրա քէնտի խանէսինտէ մէճճանէն թէտավի իտէր։ 30—21

ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԻԿՈՐԹԱ
ՇԻՐՔԷԹԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՍԻ

1892 2/14 օգոստոս (20 սէֆէր 1310) թարիխլի ֆէրմանը Հիւմայունը ճէնապը Բատիշահի մանթուգը միւնիֆինճէ թէչէքքիւլ իթմիչ տիր։

Գալաթաաա Հէզարէն սօգաղընտա Գօ-Օբէրաթիվ մաղազասը գարչըսընտագիննէ Նազլը Խանընտա 14 նումերօլը խաարիէ միէրքէզիյէյէ վէ մէվագլը աթյէյէ միւրաճաաթ օլունապիլիր։

Սթամպօլտա Ենի Ճամի ավլուսընտա Պանգը Օսմանի չիւպէսի։
» Պաղչէ Գարուսընտա Շէյխիւլիսլամ խանընտա 10 նումերօտա Իսթափիլ Սաատօ էֆ.
» Վէզնէճիլէրտէ Ապաթ պէյ վէ գումբանեասը։
» Պաղչէ գարուսընտա Եմին էօնիւնտէ Իզմիր սօգաղընտա Ամիլօղլու էֆ.։
Գատըքէօյինտէ Չարչը ճատտէսինտէ Անաստասիատի։
Գատըքէօյինտէ Մօտա ճատտէսինտէ Անթիբա էֆ.։
Պէօյիւքտէրէտէ Ա. Տէմարքի էֆ.
Պէյօղլունտա ճատտէի Քէպիրտէ Օսմանլը Պանգասը չիւպէսի։
Էրէնքէօյինտէ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ չիւպէսի գարչըսընտա Թէօլօկօս Եօաննիտէս էֆ.։
Գալաթաաա Թիւնէլ խանընտա 12 նումերօտա Ա. Բիրման էֆ.։
Պէօյիւք Ատատա Րէսուլ էֆ.։
Մագրիքէօյինտէ Սթասիօն ճատտէսինտէ Ա. Անկէլիտէս էֆ.։

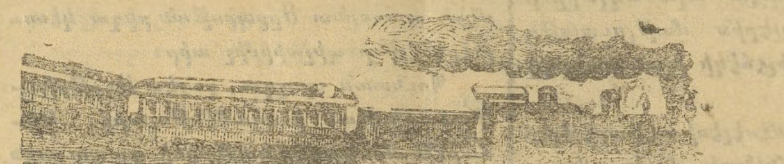

ՊԱՂՏԱՏ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԸ
ՇԻՐՔԷԹԸ ՃԱՀԱՆԷՍԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷՍԻ

1908 սէնէսի Փէտր.ըն 16ճը բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն ատէչիա իտէճէք գաթարլարըն հարէքէթինի միւպէյյին վագթնամէ տիր,

ՔՕՆԻԱ-ԷՐԷԿԼԻ ՊՈՒԼԿՈՒՐԼԸ ԽԱԹԹԸ

Էյիա վէ եօլճու գաթարը Նօ. 622		Սթ.	Տգ.
Գօնիա	սաք. հար.	11	00
Գաչլըն խան	»	11	31
Զօմրա	»	12	15
Արըգ Էօրէն	»	12	43
Մանտասուն	»	1	12
Գարաման	մուվ.	1	43
	հար.	1	58
Սիտըրօվա	»	2	24
Այրանճը Տէրպէնտ	»	3	14
Ուլաճա	»	3	50
Էրէկլի	մուվ.	4	15
	հար.	4	45
Պուլկուրլու	սաք. մուվ.	5	00

Էյիա վէ եօլճու գաթարը Նօ. 621		Սթ.	Տգ.
Պուլկուրլու	սաք. հար.	5	20
Էրէկլի	մուվ.	5	38
	հար.	7	20
Ուլաճա	»	7	47
Այրանճը Տէրպէնտ	»	8	31
Սիտըրօվա	»	9	13
Գարաման	մուվ.	9	37
	հար.	9	52
Մանտասուն	»	10	25
Արըգ Էօրէն	»	10	54
Զօմրա	»	11	30
Գաչլըն խան	»	12	05
Գօնիա	ազ. մուվ.	12	35

ՍԻՆԿԷՐ
ՁԱԹԸ ՀԱԶՐԷԹԸ ՇԷՀՐԻՅԱՐԻՆԻՆ
ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ՄԻՒԹԷԱՀԻՏԻ
THE SINGER MANUFACTURING C.

Սինկէր գումբանեասընըն խալիս Ինկիլիզ չէլիկինտէն օլարագ իմալ իթմէքտէ օլտուղը մաքինալարըն զէրաֆէթ վէ մէթանէթ իլէ սաիր պիր խայլի մուհասսենաթը օ տէրէճէ թագտիր օլունմըշ տըր քի, պու կիւն տիւնյանըն հէր թարաֆընտա պիւթիւն ֆամիլեալար, թէրզիլէր վէ գունտուրաճըլար մահզա Սինկէր մաքինասը իսթիմալ իտէրլէր։

Սինկէր գումբանեասը չիմտիյէ գատար վուգու պուլան միւթէատտիտ սէրկիլէրտէ ումումիյէթէ թէօրօ եիւզաէն զիյատէ միւքիֆաթ վէ միտալեալարա նաիլ օլմուչ տուր։

Շիւպէլէր պիրինճի վիլայէթլէ Շահանէտէ։

Մէզքիւր մաքինալարըն մահալը ֆիրուխթը

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ) Տօղրու եօլտա Գալաթա Սէրայընտա Մէքթէպը Սուլթանի գարչըսընտա։
) Պօն-Մարչէ գարչըսընտա Նօ. 343 միւքէրրէր։
(Թիւնէլին արգասընտա Սինկէր խանընտա։
ԳԱԼԱԹԱՏԱ (Թրամվայ սթասիօնընըն գարչըսընտա։
ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ) Սուլթան Պայազիտտէ Թրամվայ սթասիօնը գարչըսընտա Նօ. 13։
ԻՍԿԻՒՏԱՐՏԱ(Չարչը Պօյունտա Նօ. 120։

Թագլիտլէրտէն սագընմագ իչին պալէտաքի մարգաներն մաքինալարըն իւզէրլէրինէ պուլընմասընա տիգգաթ իթմէլի

Մէզքիւր գումբանեանըն խաարէի ումումիյէսի Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 343 վէ միւքէրրէր 343 նումերօլու Տիւզօղլու Սարգիս պէյ խանէսինտէ։

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Սթամպօլտա Պաղչէ գարուսընտա Ճէլալ պէյ խանը իթթիսալինտէ Նօ. 1 Զիֆթէ Ըօզըլէթ մաղազասը

ԿԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻԳ
ԱԼԷԱԹ ԹԻՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալէաթ ու էտէվաթ մօտէրն վէ բէրագիէնթէ օլարագ ֆիրուխթ օլունուր։

Էզճիլէմէ եումչագ վէ սէրթ լաստիգտէն (գաուչուտան մամուլ մէվատը մուխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվաի չըրընկալար, էլէքթրիք մաքինալարը, միզանըլ իլ հավա (պարօմէթր), միզանըլ իլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ սաիր ճինս կէօզլիւքլէր պուլունմագտա տըր։

Մ. Վէնսան Ֆօյաճեան հէր նէվ սըբարըշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր։

ՄԷՍՈՒԼԸ ԿԱԶԷԹԱ ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ԻԽԹԻՐԱԱԹԸ ԱԽԻՐԷՏԷՆ
ՍԱՉ, ՍԱՔԱԼ ՎԷ ԲԸՅԸԳ ԻՉԻՆ
ՔԻՆԻՆ
ՄԻԿՕՆ ՍՈՒՅԸ

PRIMA DELLA CURA
Թէտավիտէն էվվէլ

Մէզքիւր ՔԻՆԻՆԱ սույը՝ էն պիրինճի նէվ խասսէլէրտէն իմալ օլունմաղլա, սաչլարըն քէօքլէրինէ ղայէթ ֆայտալը տըր, մէզքիւր ՔԻՆԻՆԱ սույընտա

ՊԷԹՐՕԼ

տախի պուլընմագտա տըր։

DOPO LA CURA
Թէտավիտէն սօնրա

ԷՆԿԷՍԱՆԷ ՏԷԲՕՍԸ.—Միլանօտա ՄԻԿՕՆ վէ չիւրէքքասը։ Մահալը ֆիրուխթլարը.— Պէյօղլունտա Թիւնէլ խանընտա Մ. Ալպէրթի։ Գալաթաաա Մ. Սթաֆրօ Եանօբուլօ։ Թաչրալարտան օլունան սըբարըչաթ իչին եալընըզ Միհտան Փափազեան վէ չիւրէքքասընա միւրաճաաթ իտիլմէլէր։ Պօսթա Ալի ճատտէսի Նօ [illegible]։

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ
ՎԷ
ՆՕՐԹՀՐՆ
ԵԱՆԿԸՆ ՎԷ ԷՍՄԻՐ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱԼԱՐԸ

Սէրմայէ նէգտիսի	Ինկ. լիրասը	6,000,000
1907 սէնէսինտէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	5,941,859
1907 » իհթիյաթ աքչէսի	» »	25,203,824

Շէրաիթը միւթէտիլէ իլէ մըգասը մէչպաղը քիւլլի օլան սիկուրթալար գապուլ օլունուր։

ՄԱՐԻԹԱՅՄ
ԻՆԿԻԼԻԶ ՊԱՀՐԻ ՍԻԿՈՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ	Ինկ. լիրասը	500,000
Իհթիյաթ աքչէսի	» »	564,225

Խասարաթ թագտիմնամէ աճէլէ թէէտիյէ օլընտըղը կիպի, թէէտիյաթ զայէթլէ զամի վէ քէմալը սաթ ու հազգանիյէթլէ իճրա օլունըր։

Տէրսաատէթ ումում աճէնթէլէրի
ԳԱՌՆԻԿ ՍԷՐՈՒԲԵԱՆ ՎԷ ՄԱԽՏՈՒՄԸ
Գալաթա, Մէհմէտ Ալի-Բաշա Խան

Թաչրատա մուհիմ մահալլէր իչին միւգթէտիր աճէնթ վէքիլլէրի արանըլմագտա տըր։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԻՄԷՆՏԸՖԷՐԻ
ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՀԱՍԸԼԱԹ ՃԷՏՎԷԼԻ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ—ԷՆԳԻՒՐԷ ԽԱԹԹԸ
8ինճի հաֆթա 1909 փետրվ. 19տան փետրվ. 25է գատար
Խաթթըն ուզունլուղը 578 քիլօմէթրօ
Սէնէվի քիլօմէթրօ հասըլաթը

ՆԱԳԼԻՅԱԹ	ՍԷՆԷՅԻ ՀԱԼԸՐԷ		ՍԷՆԷՅԻ ՄԱԶԻՅԷ		ՖԱՐԳ			
					Ֆազլա		Նոգսան	
	Ֆրանգ		Ֆրանգ		Ֆրանգ		Ֆրանգ	
Պալէատէ զիքը օլընան հաֆթատա	5,216	04	5,781	22			565	18
Իլք հաֆթալար	6,433	90	6,297	72	136	18		
Ցօնվար 1տէն պէրու	6,281	67	6,233	16	48	51		

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ—ԳՕՆԻԱ ԽԱԹԹԸ
Ուզունլուղը 445 քիլօմէթրօ
1909 փետրվ. 19տան փետրվ. 25է գատար

ՆԱԳԼԻՅԱԹ	ՍԷՆԷՅԻ ՀԱԼԸՐԷ		ՍԷՆԷՅԻ ՄԱԶԻՅԷ		ՖԱՐԳ			
					Ֆազլա		Նոգսան	
	Ֆրանգ		Ֆրանգ		Ֆրանգ		Ֆրանգ	
Պալէատէ զիքը օլընան հաֆթատա	2,221	31	3,179	92			558	61
Իլք հաֆթալար	2,852	44	3,708	78			856	34
Ցօնվար 1տէն պէրու	2,773	55	3,642	68			869	13

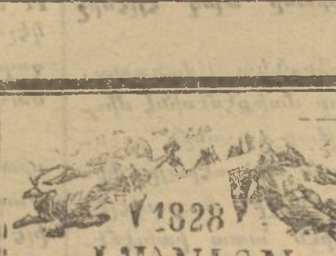

ԼԻՒՆԻՕՆ
ՍԻԿՈՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ
1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ ԳԸԼԸՆՄԸՇ

Մէրքէզը Բարիզտէ Վանտօմ մէյտանընտա խուսուսի տաիրէլէրինտէ

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ 329,000,000 ֆր.։ Պու Շիրքէթ զայէթ միւսաիտ չէրաիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գապուլ իտէր։ Հէր նէվի սիկուրթա մուամէլաթը, մէչէլա չէրաիթ հայաթէ միւխթէլիֆ (միքտ) թրախօմա վէ սաիր սիկուրթալարը իճրա էյլէր։ Շիրքէթ Պանգասը Օսմանլը Պանգասը տըր։ Թիւրքիա վէ Մէմալիքը Շարգիյէ իչին միւտիրիյէթը ումումիյէ Սթամպօլտա Սուլթան Համամընտա Գաթըրճը օղլու Խանընտա։

Միւտիրի Ումումիսի ՍԻՄՕՆ ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ՝
Միւտիր՝ ՄԻՀՐԱՆ Տ.-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Մէմալիքը Մահրուսէնին հէր թարաֆընտա խուսուսի աժանլարը վար տըր։